

اتاق بازرگانی صنایع معادن و کشاورزی کرمان

بخش توسعه بازار و بهبود فضای کسب و کار

مروری بر فضای کسب و کار ترکیه و

بررسی فرصت های تجاری ترکیه با

جهان، ایران و استان کرمان

آبان ۱۴۰۲

فهرست مطالب

<u>عنوان مطلب</u>	<u>شماره صفحه</u>
فصل اول: معرفی اجمالی کشور ترکیه	۸
فصل دوم: فضای کسب و کار کشور ترکیه	۱۳
فصل سوم: تجارت ترکیه	۳۲
۳.۱- تجارت ترکیه با جهان	۳۳
۳.۲- تجارت ترکیه با ایران	۴۸
۳.۳- تجارت ترکیه با استان کرمان	۵۵

فهرست نمودارها

<u>عنوان نمودار</u>	<u>شماره صفحه</u>
نمودار شماره ۱- جمعیت ترکیه طی سال های ۲۰۱۳ تا ۲۰۲۲.....	۹
نمودار شماره ۲- رشد جمعیت سالانه ترکیه طی سال های ۲۰۱۳ تا ۲۰۲۲.....	۹
نمودار شماره ۳- نرخ تورم ترکیه طی سال های ۲۰۱۸ تا ۲۰۲۲.....	۱۰
نمودار شماره ۴- نرخ بیکاری ترکیه طی سال های ۲۰۱۸ تا ۲۰۲۲.....	۱۰
نمودار شماره ۵- تولید ناخالص داخلی (GDP) ترکیه طی سال های ۲۰۱۳ تا ۲۰۲۲.....	۱۱
نمودار شماره ۶- رشد تولید ناخالص داخلی ترکیه طی سال های ۲۰۱۳ تا ۲۰۲۲.....	۱۱
نمودار شماره ۷- مقایسه رتبه ترکیه و رقبای اقتصادی آن در شروع کسب و کار (در اروپا و آسیای مرکزی).....	۱۴
نمودار شماره ۸- رتبه کشور ترکیه بر اساس ۱۰ شاخص Doing Business.....	۱۵
نمودار شماره ۹- امتیاز سهولت انجام کسب و کار ترکیه بر اساس ۱۰ شاخص Doing Business.....	۱۵
نمودار شماره ۱۰- رتبه ترکیه و رقبای اقتصادی آن در تسهیل اخذ مجوزهای ساخت و ساز (در اروپا و آسیای مرکزی).....	۱۷
نمودار شماره ۱۱- رتبه ترکیه و رقبای اقتصادی آن در فرآیند اخذ برق (در اروپا و آسیای مرکزی).....	۱۸
نمودار شماره ۱۲- رتبه ترکیه و رقبای اقتصادی آن در تسهیل پرداخت مالیات ها (در اروپا و آسیای مرکزی).....	۱۸
نمودار شماره ۱۳- رتبه ترکیه و رقبای اقتصادی آن در تسهیل تجارت فرامرزی (در اروپا و آسیای مرکزی).....	۱۹

- نمودار شماره ۱۴- رتبه ترکیه و رقبای اقتصادی آن در تسهیل اجرای قراردادهای (در اروپا و آسیای مرکزی)..... ۲۱
- نمودار شماره ۱۵- روند رشد اقتصادی واقعی ترکیه طی سال های ۲۰۱۸ تا ۲۰۲۲ ..... ۲۲
- نمودار شماره ۱۶- ارزش افزوده کشاورزی ترکیه طی سال های ۲۰۱۳ تا ۲۰۲۲ ..... ۲۴
- نمودار شماره ۱۷- صادرات کالا و خدمات ترکیه طی سال های ۲۰۱۳ تا ۲۰۲۲ ..... ۲۵
- نمودار شماره ۱۸- جریان خالص سرمایه گذاری مستقیم خارجی در ترکیه طی سال های ۲۰۱۳ تا ۲۰۲۲ ..... ۲۵
- نمودار شماره ۱۹- درآمد ناخالص ملی (GNI) به ازاء هر نفر در ترکیه به روش اطلس طی سال های ۲۰۱۳ تا ۲۰۲۲ ..... ۲۶
- نمودار شماره ۲۰- درآمد ناخالص ملی (GNI) ترکیه به روش PPP طی سال های ۲۰۱۳ تا ۲۰۲۲ ..... ۲۶
- نمودار شماره ۲۱- ایجاد سرمایه ناخالص در ترکیه طی سال های ۲۰۱۳ تا ۲۰۲۲ ..... ۲۷
- نمودار شماره ۲۲- صادرات تولیدات با فناوری نوین در ترکیه طی سال های ۲۰۱۳ تا ۲۰۲۱ ..... ۲۷
- نمودار شماره ۲۳- واردات کالا و خدمات ترکیه طی سال های ۲۰۱۳ تا ۲۰۲۲ ..... ۲۸
- نمودار شماره ۲۴- ارزش افزوده صنعت ترکیه طی سال های ۲۰۱۳ تا ۲۰۲۲ ..... ۲۸
- نمودار شماره ۲۵- تورم شاخص ضمنی GDP ترکیه طی سال های ۲۰۱۳ تا ۲۰۲۲ ..... ۲۹
- نمودار شماره ۲۶- تجارت کالایی ترکیه طی سال های ۲۰۱۳ تا ۲۰۲۲ ..... ۲۹
- نمودار شماره ۲۷- ارزش افزوده خدمات ترکیه طی سال های ۲۰۱۳ تا ۲۰۲۲ ..... ۳۰
- نمودار شماره ۲۸- درآمد حاصل از مالیات ترکیه طی سال های ۲۰۱۳ تا ۲۰۲۱ ..... ۳۰
- نمودار شماره ۲۹- زمان لازم برای شروع یک کسب و کار در ترکیه طی سال های ۲۰۱۳ تا ۲۰۱۹ ..... ۳۱
- نمودار شماره ۳۰- مبادلات تجاری ترکیه با جهان طی سال های ۲۰۱۳ تا ۲۰۲۲ ..... ۳۳
- نمودار شماره ۳۱- فصل های عمده وارداتی ترکیه از جهان در گروه صنعت طی سال های ۲۰۲۱ و ۲۰۲۲ ... ۳۴

نمودار شماره ۳۲- فصل های عمده وارداتی ترکیه از جهان در گروه معدن طی سال های ۲۰۲۱ و ۲۰۲۲	۳۵
نمودار شماره ۳۳- فصل های عمده وارداتی ترکیه از جهان در گروه کشاورزی طی سال های ۲۰۲۱ و ۲۰۲۲	۳۶
نمودار شماره ۳۴- فصل های عمده صادراتی ترکیه به جهان در گروه صنعت طی سال های ۲۰۲۱ و ۲۰۲۲	۳۷
نمودار شماره ۳۵- فصل های عمده صادراتی ترکیه به جهان در گروه معدن طی سال های ۲۰۲۱ و ۲۰۲۲	۳۸
نمودار شماره ۳۶- فصل های عمده صادراتی ترکیه به جهان در گروه کشاورزی طی سال های ۲۰۲۱ و ۲۰۲۲	۳۹
نمودار شماره ۳۷- ترکیب تجارت ترکیه در هر گروه کالایی در سال ۲۰۲۲	۴۵
نمودار شماره ۳۸- مبادلات تجاری ایران با ترکیه طی ۶ ماهه نخست سال های ۱۴۰۱ و ۱۴۰۲	۴۸
نمودار شماره ۳۹- تراز تجاری ایران با ترکیه طی ۶ ماهه نخست سال های ۱۴۰۱ و ۱۴۰۲	۴۸
نمودار شماره ۴۰- روند مبادلات برون مرزی ایران با ترکیه طی سال های ۱۳۹۲ تا ۱۴۰۱	۴۹
نمودار شماره ۴۱- متوسط قیمت صادراتی و وارداتی ایران و ترکیه طی سال های ۱۳۹۲ تا ۱۴۰۱	۴۹
نمودار شماره ۴۲- مبادلات تجاری کرمان با ترکیه طی ۶ ماهه نخست سال های ۱۴۰۱ و ۱۴۰۲	۵۵
نمودار شماره ۴۳- تراز تجاری کرمان با ترکیه طی ۶ ماهه نخست سال های ۱۴۰۱ و ۱۴۰۲	۵۶
نمودار شماره ۴۴- روند مبادلات برون مرزی استان کرمان با ترکیه طی سال های ۱۳۹۲ تا ۱۴۰۱	۵۶
نمودار شماره ۴۵- متوسط قیمت یک کیلو کالای مبادله شده بین استان کرمان و ترکیه طی سال های ۱۳۹۲ تا ۱۴۰۱	۵۷

فهرست جداول

<u>عنوان جدول</u>	<u>شماره صفحه</u>
جدول شماره ۱- مروری بر اقتصاد ترکیه.....	۱۲
جدول شماره ۲- شرایط ثبت یک شرکت استاندارد در ترکیه	۱۶
جدول شماره ۳- خلاصه ای از زمان، هزینه ها و فرآیندهای شروع یک کسب و کار در ترکیه	۱۶
جدول شماره ۴- مقایسه زمان و هزینه لازم برای صادرات و واردات در فراسوی مرزهای ترکیه با اروپا و آسیای مرکزی	۱۹
جدول شماره ۵- زمان و هزینه لازم برای صادرات و واردات در فراسوی مرزهای ترکیه	۲۰
جدول شماره ۶- خلاصه ای از جزئیات تجارت، زمان حمل و نقل و مستندات لازم برای تجارت در فراسوی مرزهای ترکیه.....	۲۰
جدول شماره ۷- اسناد و مدارک جهت صادرات	۲۰
جدول شماره ۸- اسناد و مدارک جهت واردات	۲۱
جدول شماره ۹- سهم بخش های مختلف خدماتی از صادرات و واردات خدمات ترکیه در سال ۲۰۲۱	۲۲
جدول شماره ۱۰- مقررات بازار کار در ترکیه	۲۳
جدول شماره ۱۱- فصل های عمده وارداتی ترکیه از جهان در گروه صنعت	۳۴
جدول شماره ۱۲- فصل های عمده وارداتی ترکیه از جهان در گروه معدن	۳۵
جدول شماره ۱۳- فصل های عمده وارداتی ترکیه از جهان در گروه کشاورزی	۳۶
جدول شماره ۱۴- فصل های عمده صادراتی ترکیه به جهان در گروه صنعت	۳۷
جدول شماره ۱۵- فصل های عمده صادراتی ترکیه به جهان در گروه معدن	۳۸
جدول شماره ۱۶- فصل های عمده صادراتی ترکیه به جهان در گروه کشاورزی	۳۹

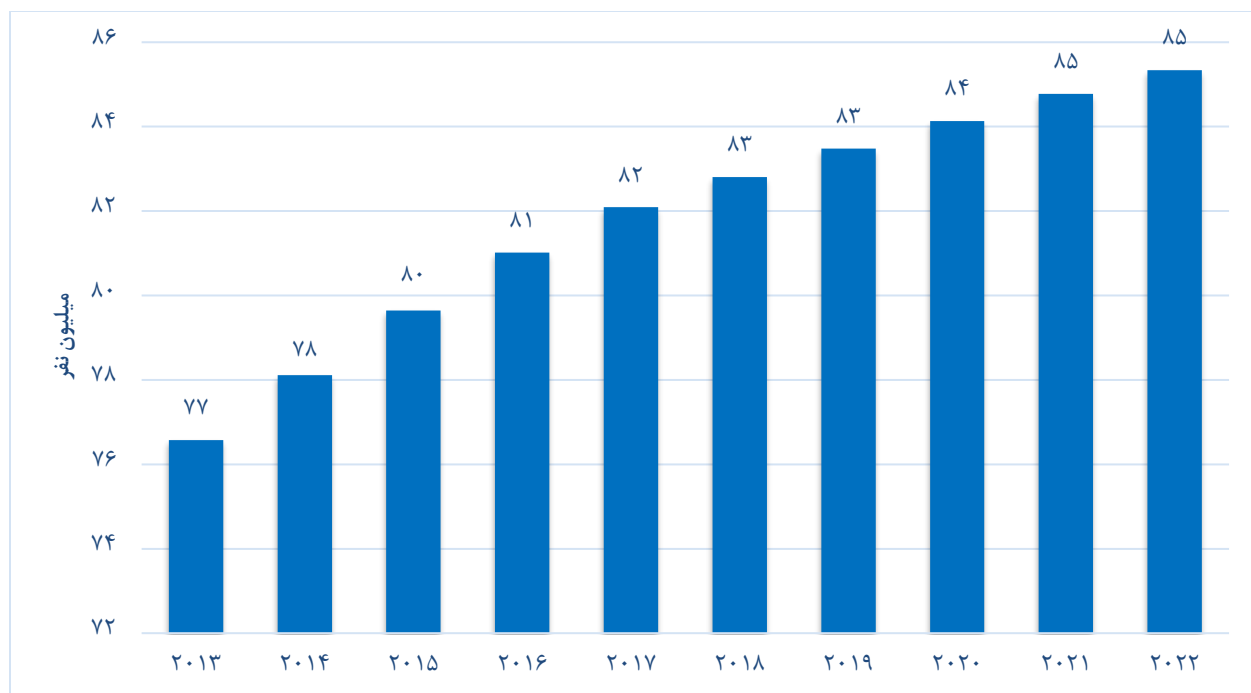
- جدول شماره ۱۷- بیست کشور عمده مقصد صادراتی ترکیه در سال ۲۰۲۲ ..... ۴۰
- جدول شماره ۱۸- بیست کشور عمده مبدا وارداتی ترکیه در سال ۲۰۲۲ ..... ۴۰
- جدول شماره ۱۹- ترکیب تجارت ترکیه در هر گروه کالایی در سال ۲۰۲۲ ..... ۴۱
- جدول شماره ۲۰- اقلام صادراتی ایران به ترکیه در سال ۱۴۰۰ ..... ۵۰
- جدول شماره ۲۱- اقلام وارداتی ایران از ترکیه در سال ۱۴۰۰ ..... ۵۰
- جدول شماره ۲۲- اقلام صادراتی ایران به ترکیه در سال ۱۴۰۱ ..... ۵۱
- جدول شماره ۲۳- اقلام وارداتی ایران از ترکیه در سال ۱۴۰۱ ..... ۵۲
- جدول شماره ۲۴- اقلام صادراتی ایران به ترکیه در ۶ ماهه نخست سال ۱۴۰۲ ..... ۵۳
- جدول شماره ۲۵- اقلام وارداتی ایران از ترکیه در ۶ ماهه نخست سال ۱۴۰۲ ..... ۵۴
- جدول شماره ۲۶- اقلام صادراتی استان کرمان به ترکیه در سال ۱۴۰۰ ..... ۵۷
- جدول شماره ۲۷- اقلام وارداتی استان کرمان از ترکیه در سال ۱۴۰۰ ..... ۵۸
- جدول شماره ۲۸- اقلام صادراتی استان کرمان به ترکیه در سال ۱۴۰۱ ..... ۵۸
- جدول شماره ۲۹- اقلام وارداتی استان کرمان از ترکیه در سال ۱۴۰۱ ..... ۵۹
- جدول شماره ۳۰- اقلام صادراتی استان کرمان به ترکیه در ۶ ماهه نخست سال ۱۴۰۲ ..... ۶۰
- جدول شماره ۳۱- اقلام وارداتی استان کرمان از ترکیه در ۶ ماهه نخست سال ۱۴۰۲ ..... ۶۰

فصل اول:

معرفی اجمالی کشور ترکیه

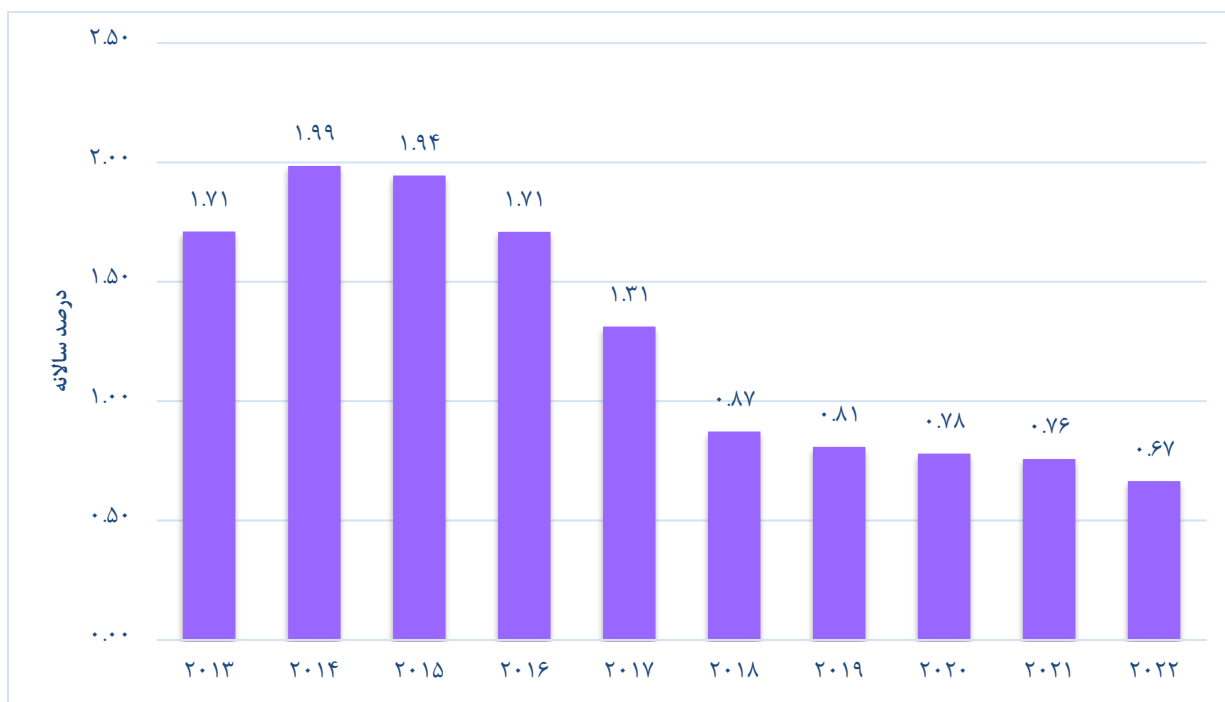

نمودار شماره ۱- جمعیت ترکیه طی سال های ۲۰۱۳ تا ۲۰۲۲

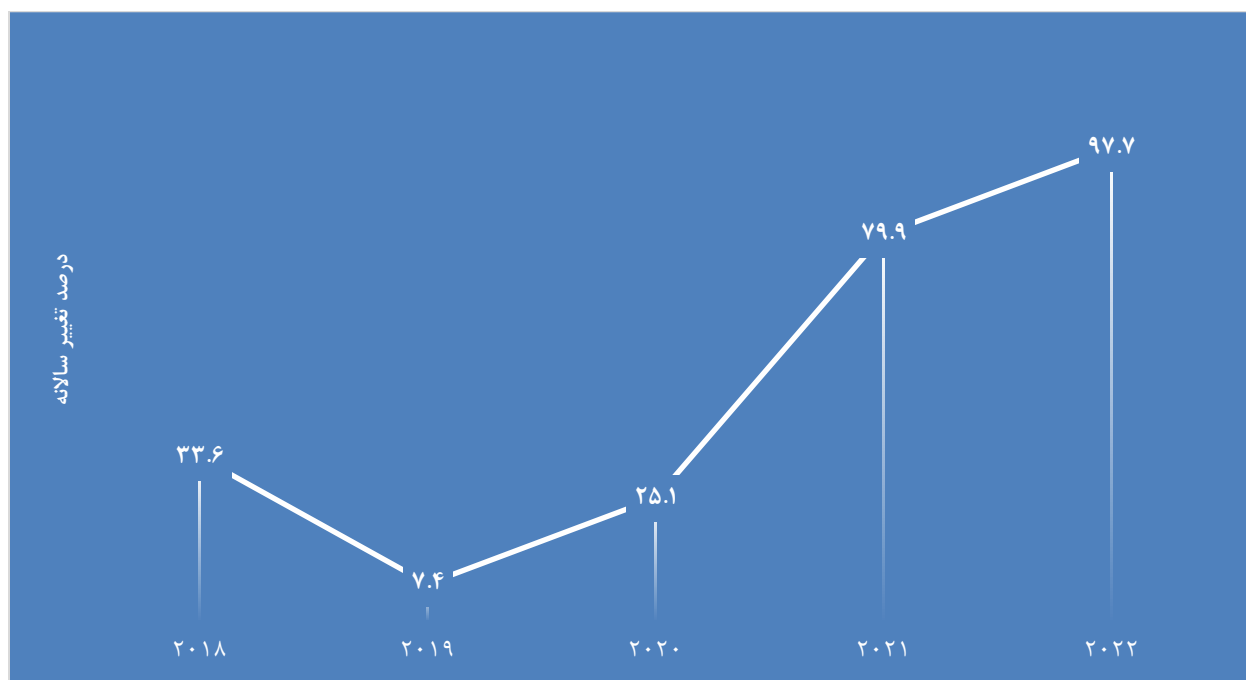
منبع: World Bank

نمودار شماره ۲- رشد جمعیت سالانه ترکیه طی سال های ۲۰۱۳ تا ۲۰۲۲

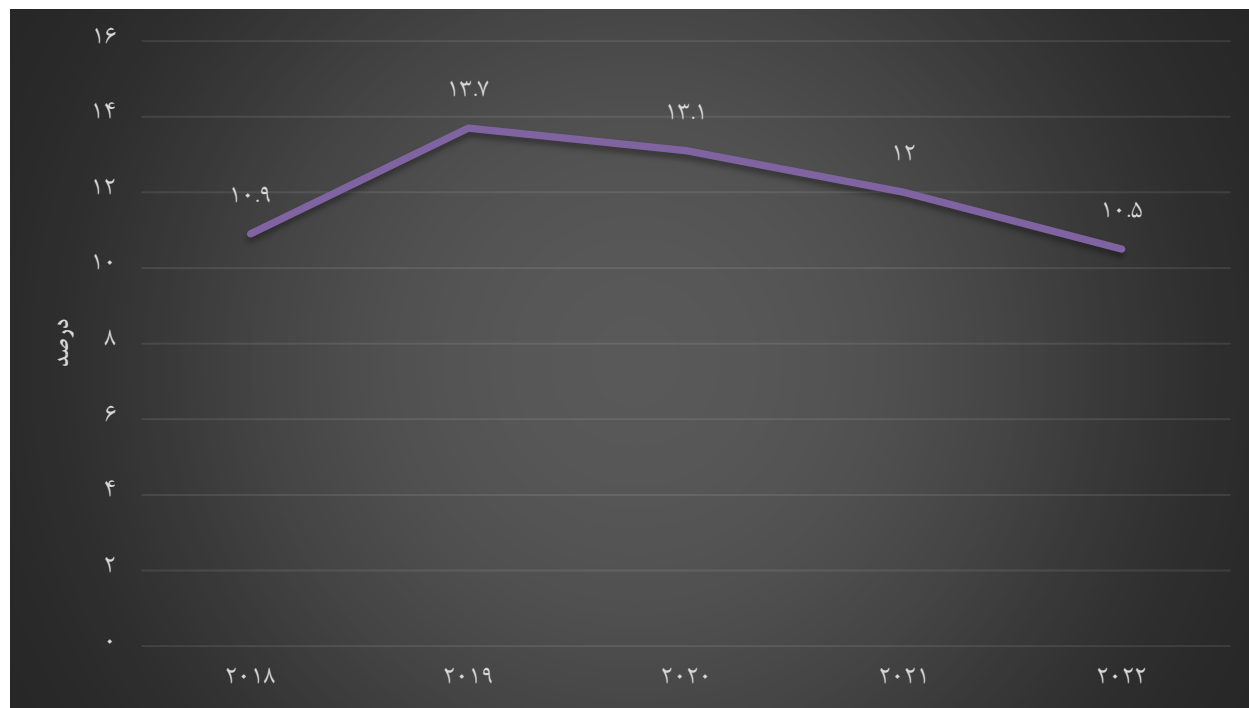
منبع: World Bank

نمودار شماره ۳- نرخ تورم ترکیه طی سال های ۲۰۱۸ تا ۲۰۲۲

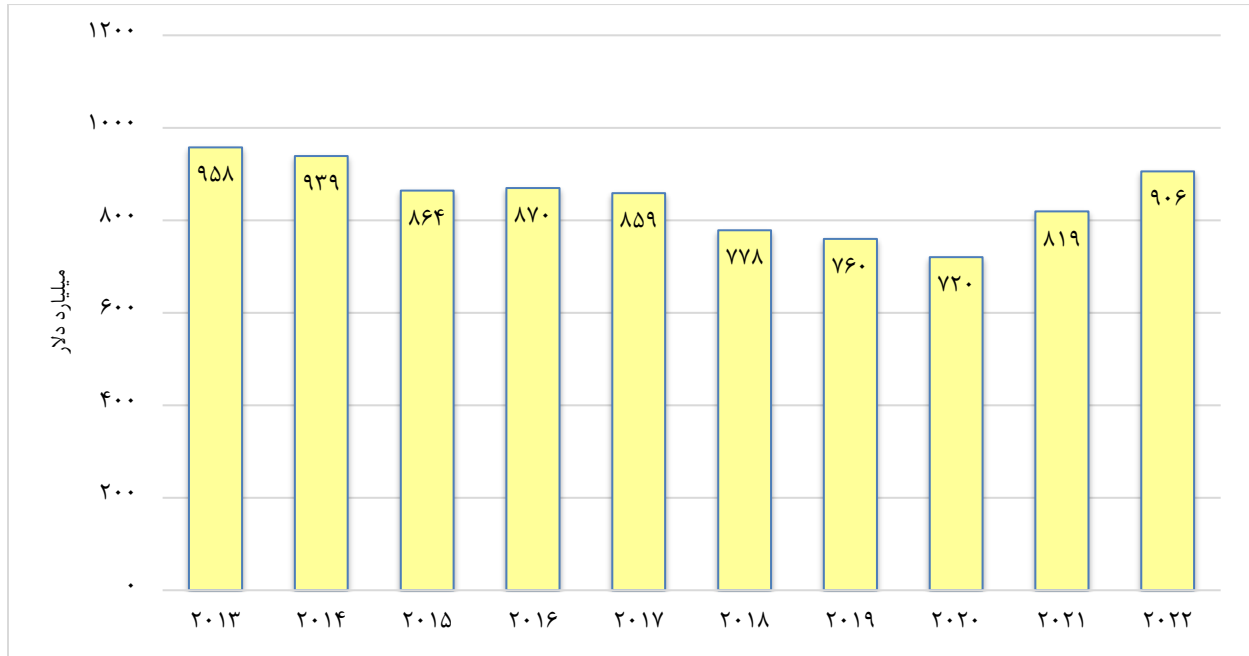
منبع: focus-economics

نمودار شماره ۴- نرخ بیکاری ترکیه طی سال های ۲۰۱۸ تا ۲۰۲۲

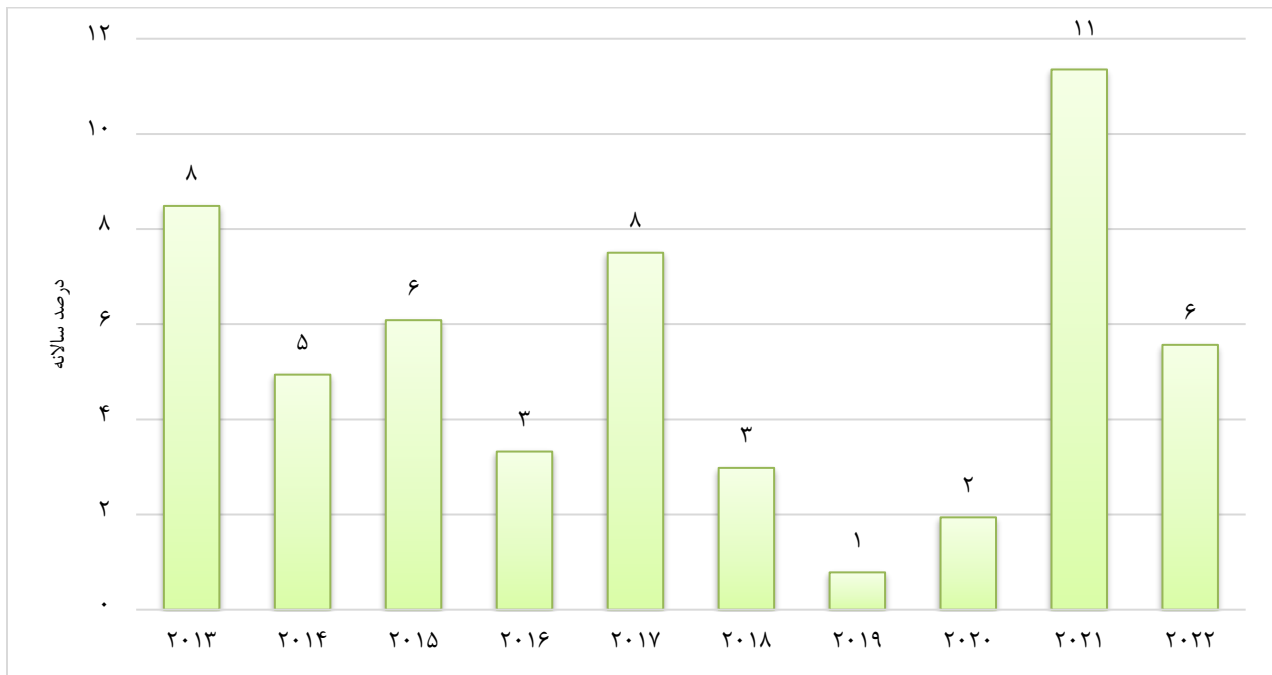
منبع: focus-economics

نمودار شماره ۵- تولید ناخالص داخلی (GDP) ترکیه طی سال های ۲۰۱۳ تا ۲۰۲۲

منبع: World Bank

نمودار شماره ۶- رشد تولید ناخالص داخلی ترکیه طی سال های ۲۰۱۳ تا ۲۰۲۲

منبع: World Bank

جدول شماره ۱. مروری بر اقتصاد ترکیه

اروپا و آسیای مرکزی	منطقه
متوسط به بالا	طبقه بندی درآمد
۸۵,۳۴۱,۲۴۱	جمعیت در سال ۲۰۲۲
۳۳	رتبه بر اساس شاخص های Doing Business در سال ۲۰۲۰
۷۶.۸	امتیاز سهولت انجام کسب و کار بر اساس شاخص های Doing Business در سال ۲۰۲۰

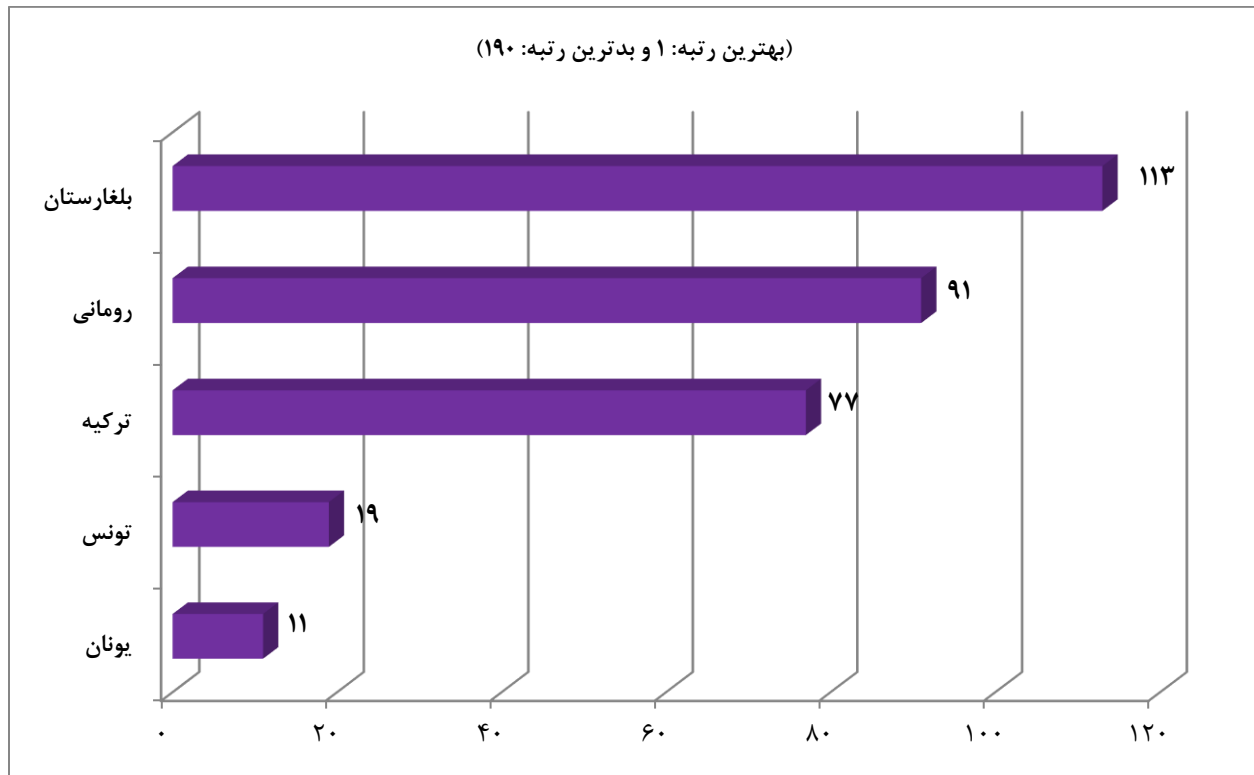
منبع: **Doing Business ۲۰۲۰**

فصل دوم:

فضای کسب و کار کشور ترکیه

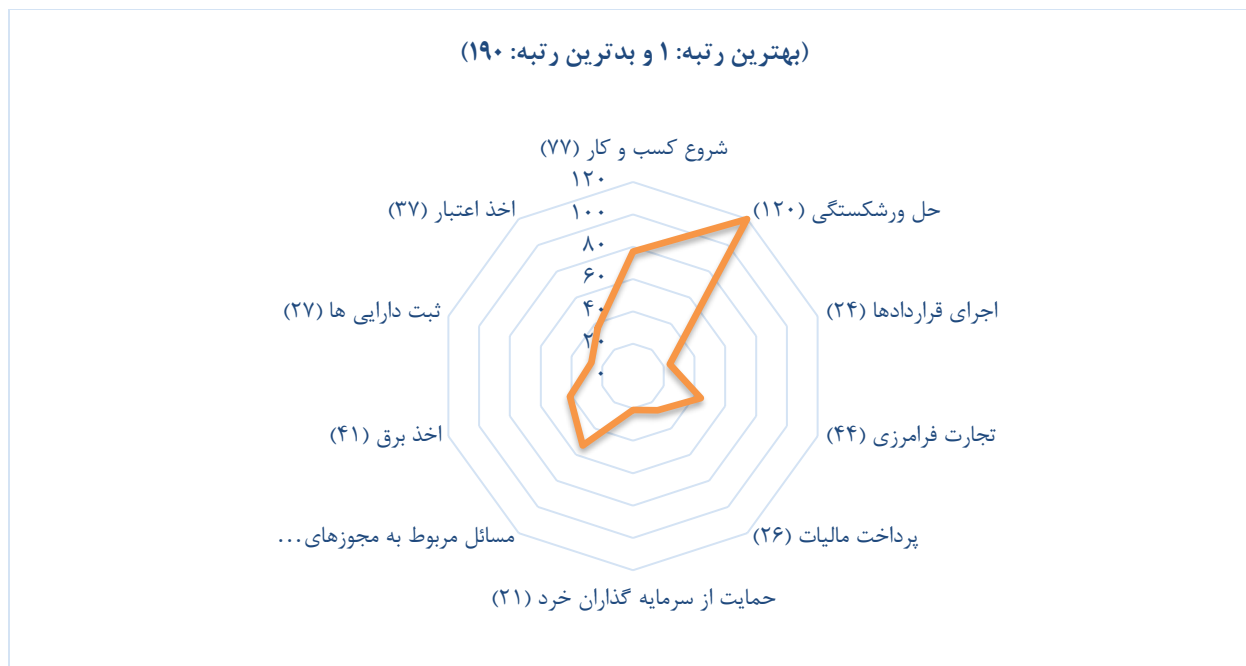
نمودار و جداول زیر فضای کسب و کار و فرآیند شروع آن ، با استفاده از آمار معتبر بین المللی را ترسیم می نماید. لازم به ذکر است دلیل استفاده از آمار سال ۲۰۲۰ Doing Business بانک جهانی، تصمیم این نهاد مبنی بر عدم ارائه گزارش در سال های بعد از ۲۰۲۰ می باشد.

نمودار شماره ۷- مقایسه رتبه ترکیه و رقبای اقتصادی آن در شروع کسب و کار (در اروپا و آسیای مرکزی)

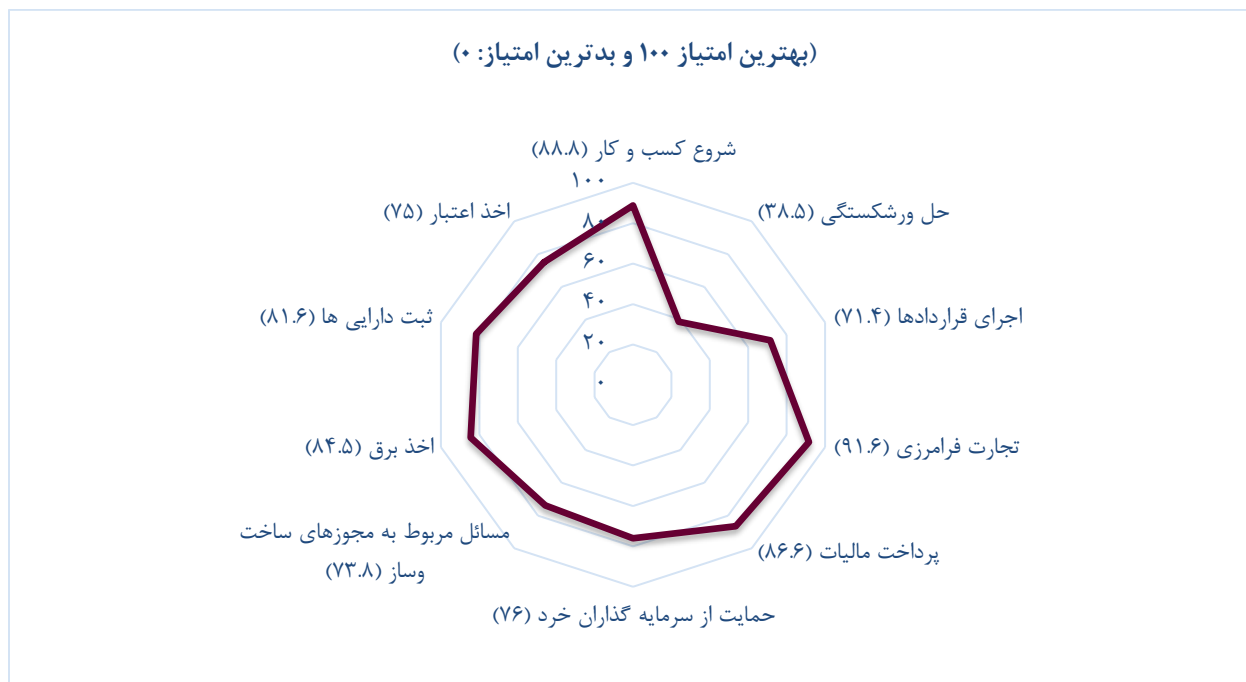
منبع: Doing Business ۲۰۲۰

نمودار شماره ۸- رتبه کشور ترکیه بر اساس ۱۰ شاخص Doing Business

منبع: Doing Business ۲۰۲۰

نمودار شماره ۹- امتیاز سهولت انجام کسب و کار ترکیه بر اساس ۱۰ شاخص Doing Business

منبع: Doing Business ۲۰۲۰

جدول شماره ۲ - شرایط ثبت یک شرکت استاندارد در ترکیه

*				حداقل سرمایه مورد نیاز
استانبول				شهر تحت پوشش
بهترین مجری عملیاتی	درآمد بالا بر اساس OECD	اروپا و آسیای مرکزی	ترکیه	شاخص
۱ (۲ اقتصاد)	۴.۹	۵.۲	۷	پروسه - برای مردان (تعداد)
۰.۵ (نیوزلند)	۹.۲	۱۱.۹	۷	زمان - برای مردان (روز)
۰ (۲ اقتصاد)	۳	۴	۶	هرینه - برای مردان (٪ از درآمد به ازای هر فرد)
۱ (۲ اقتصاد)	۴.۹	۵.۲	۷	پروسه - برای زنان (تعداد)
۰.۵ (نیوزلند)	۹.۲	۱۱.۹	۷	زمان - برای زنان (روز)
۰ (۲ اقتصاد)	۳	۴	۶	هرینه - برای زنان (٪ از درآمد به ازای هر فرد)
۰ (۱۲۰ اقتصاد)	۷.۶	۰.۷	۰	حداقل سرمایه پرداخت شده (٪ از درآمد به ازای هر فرد)

منبع: Doing Business ۲۰۲۰

جدول شماره ۳ - خلاصه ای از زمان، هزینه ها و فرآیندهای شروع یک کسب و کار در ترکیه

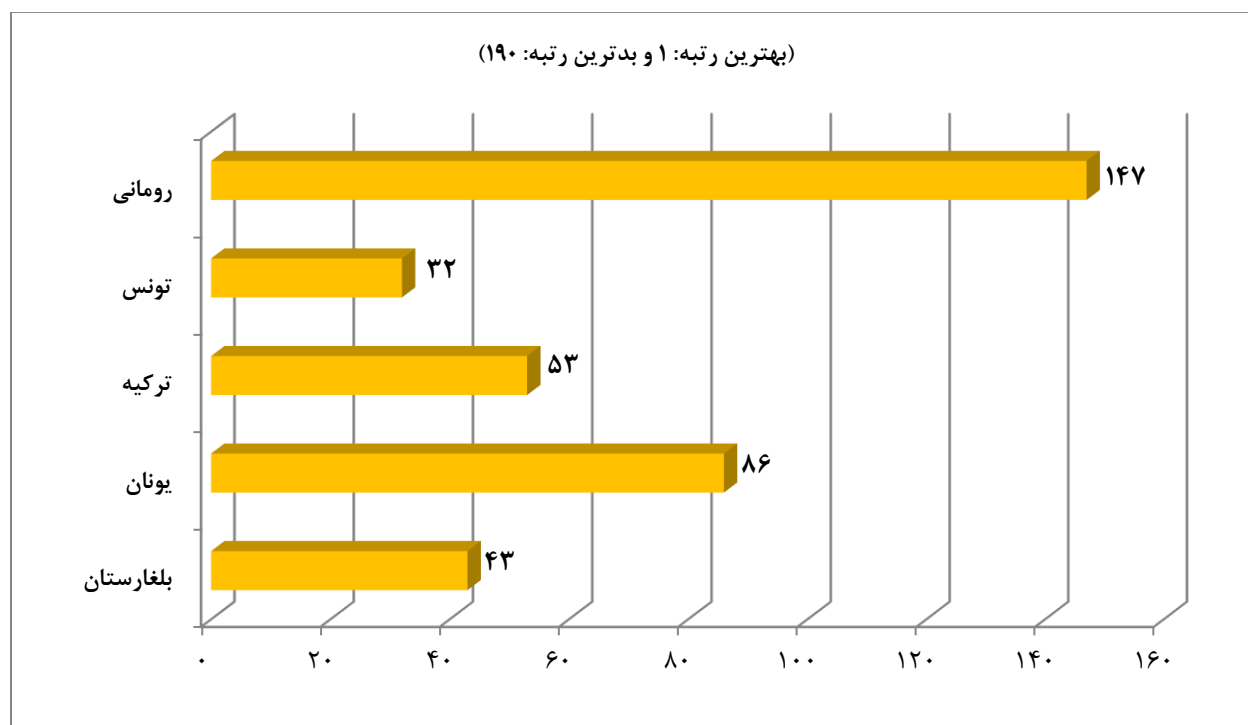
هزینه اتمام	زمان اتمام	فرآیند	ردیف
بدون هزینه	کمتر از یک روز (فرآیند آنلاین)	ثبت اساسنامه شرکت به صورت آنلاین و دریافت یک شماره شناسایی موقت مالیاتی (TIN)	۱
هزینه های ثبت شرکت با مسئولیت محدود به شرح ذیل می باشد: - هزینه ثبت نام برای یک شرکت با مسئولیت محدود: ۱۹۰ لیر ترکیه - نشر اساسنامه شرکت: ۰.۳۵ لیر ترکیه به ازای هر کلمه (معمولاً ۷۵۰ کلمه) - اطلاعیه آغاز فعالیت: ۸۰ لیر ترکیه - هزینه ثبت تجاری در روزنامه (آگهی تاسیس): ۳.۵ لیر ترکیه - هزینه ثبت امضای مدیر: ۵۲۰.۴۰ لیر ترکیه به علاوه ۰.۰۴٪ از سرمایه شرکت بایستی به سازمان حمایت از حقوق مصرف کنندگان ترکیه پرداخت شود. همچنین برای عضویت سالانه در اتاق بازرگانی ترکیه، مبالغ پرداختی بر اساس سرمایه شرکت و به شرح ذیل می باشد: - سرمایه ۱ تا ۱۰۰۰ لیر ترکیه: ۲۶۰ لیر ترکیه - سرمایه ۱۰۰۱ تا ۲۵۰۰۰ لیر ترکیه: ۲۶۵ لیر ترکیه - سرمایه ۲۵۰۰۱ تا ۲۵۰۰۰۰ لیر ترکیه: ۲۸۵ لیر ترکیه - سرمایه ۲۵۰۰۰۱ تا ۱۰۰۰۰۰۰ لیر ترکیه: ۳۹۰ لیر ترکیه - سرمایه بیش از ۱۰۰۰۰۰۰۱ لیر ترکیه: ۴۶۰ لیر ترکیه	۲ روز	اقدام به ثبت نام در اداره ثبت تجارت	۲
بدون هزینه	۱ روز	پرداخت هزینه های ثبت نام	۳

۱۲۰ لیر ترکیه	۱ روز (همزمان با فرآیند قبلی)	دریافت لیست امضاهای مجاز مدیران	۴
بدون هزینه	۱ روز	تکمیل نمودن ثبت مالیات شرکت	۵
۱ لیر ترکیه به ازای هر متر	۱ روز	دریافت مجوز فعالیت و شروع به کار	۶
بدون هزینه	کمتر از یک روز (فرآیند آنلاین)	ثبت نام کارمندان در سازمان بیمه اجتماعی	۷

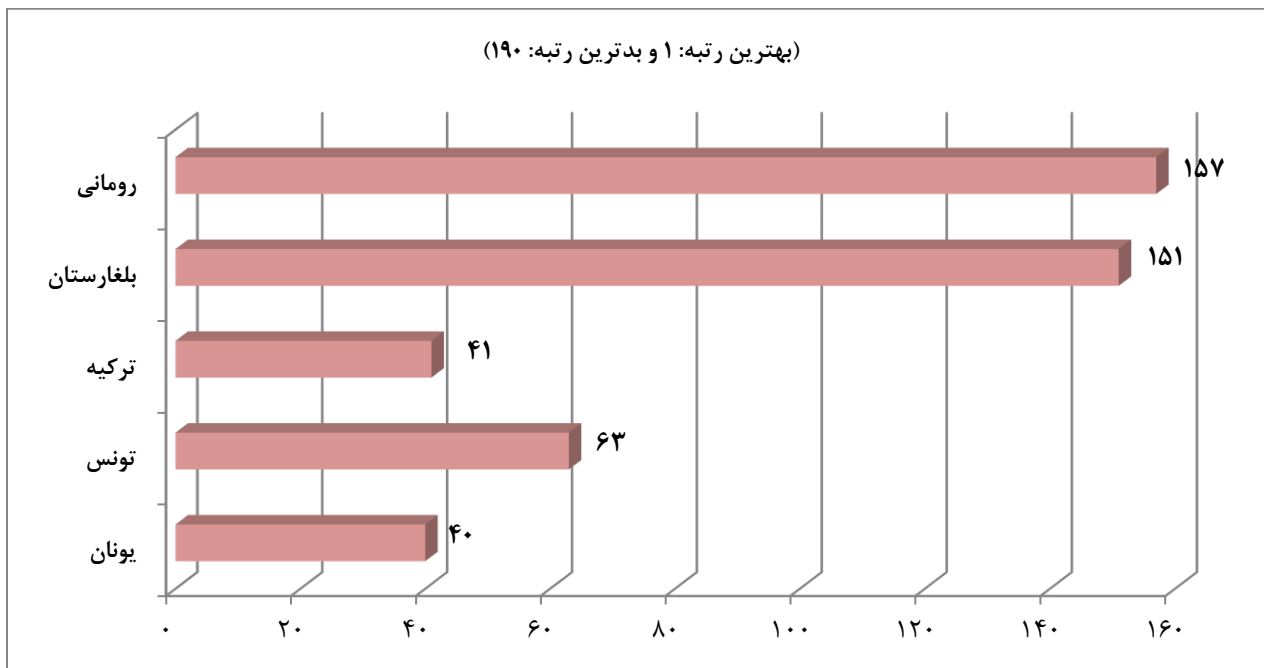
منبع: Doing Business ۲۰۲۰

نمودار شماره ۱۰- رتبه ترکیه و رقبای اقتصادی آن در تسهیل اخذ مجوزهای ساخت و ساز (در اروپا و آسیای مرکزی)

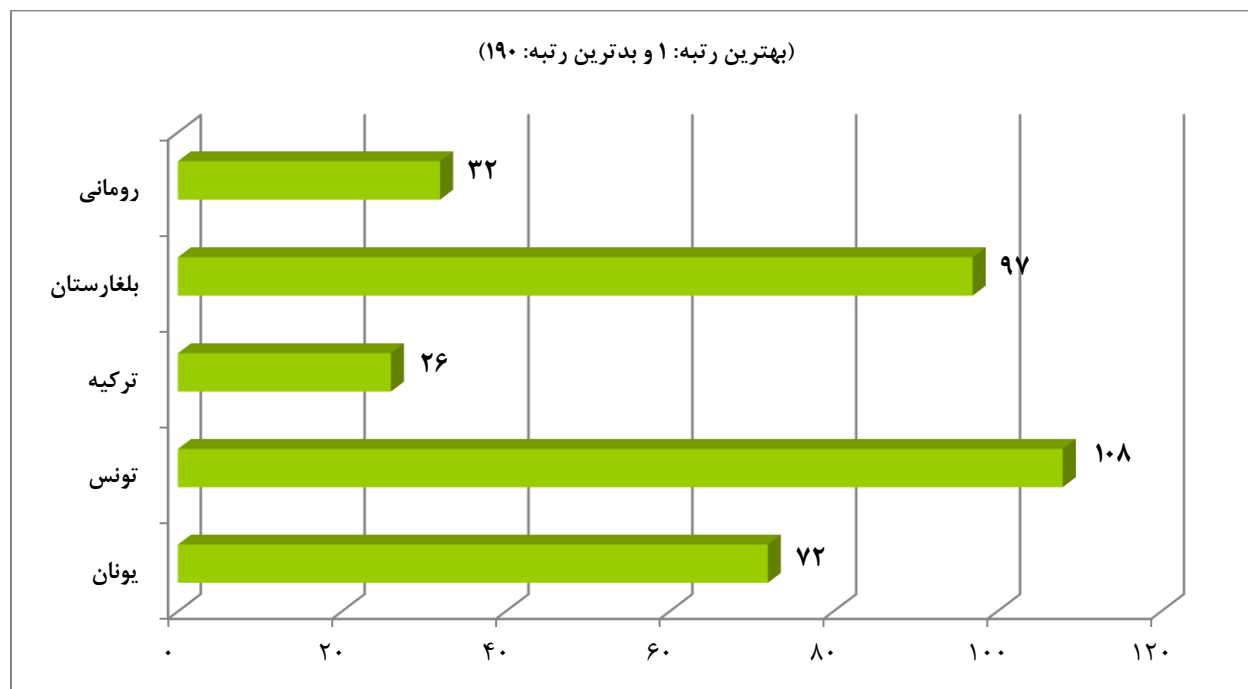
منبع: Doing Business ۲۰۲۰

نمودار شماره ۱۱- رتبه ترکیه و رقبای اقتصادی آن در فرآیند اخذ برق (در اروپا و آسیای مرکزی)

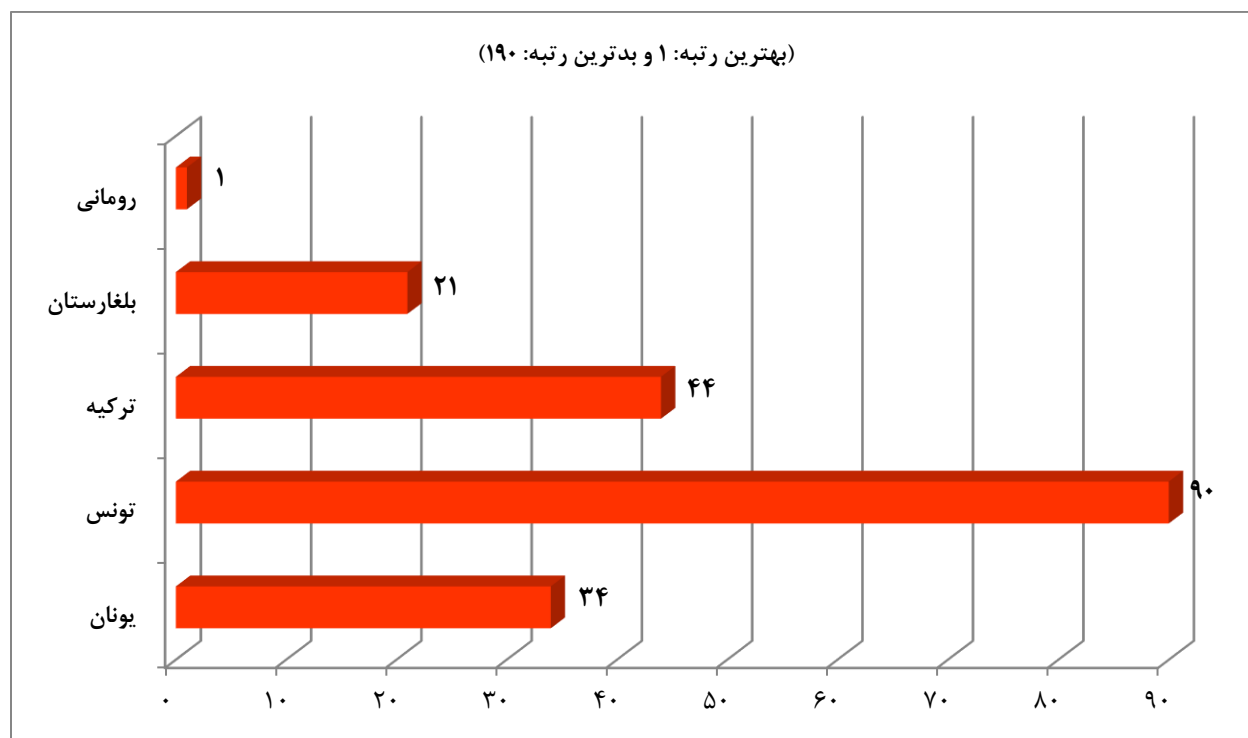
منبع: Doing Business ۲۰۲۰

نمودار شماره ۱۲- رتبه ترکیه و رقبای اقتصادی آن در تسهیل پرداخت مالیات ها (در اروپا و آسیای مرکزی)

منبع: Doing Business ۲۰۲۰

نمودار شماره ۱۳-رتبه ترکیه و رقبای اقتصادی آن در تسهیل تجارت فرامرزی (در اروپا و آسیای مرکزی)

منبع: Doing Business ۲۰۲۰

جدول شماره ۴ - مقایسه زمان و هزینه لازم برای صادرات و واردات در فراسوی مرزهای ترکیه با اروپا و آسیای مرکزی

اروپا و آسیای مرکزی	ترکیه	
۱۶.۱	۱۰	زمان لازم برای صادرات: قوانین و مقررات مرزی (ساعت)
۱۵۰	۳۳۸	هزینه لازم برای صادرات: قوانین و مقررات مرزی (دلار)
۲۵.۱	۴	زمان لازم برای صادرات: قوانین و مقررات مربوط به اسناد و مدارک (ساعت)
۸۷.۶	۵۵	هزینه لازم برای صادرات: قوانین و مقررات مربوط به اسناد و مدارک (دلار)
۲۰.۴	۷	زمان لازم برای واردات: قوانین و مقررات مرزی (ساعت)
۱۵۸.۸	۴۶	هزینه لازم برای واردات: قوانین و مقررات مرزی (دلار)
۲۳.۴	۲	زمان لازم برای واردات: قوانین و مقررات مربوط به اسناد و مدارک (ساعت)
۸۵.۹	۵۵	هزینه لازم برای واردات: قوانین و مقررات مربوط به اسناد و مدارک (دلار)

منبع: Doing Business ۲۰۲۰

جدول شماره ۵ - زمان و هزینه لازم برای صادرات و واردات در فراسوی مرزهای ترکیه

هزینه های مربوطه (دلار آمریکا)	زمان برای کامل شدن (ساعت)	
۴۸	۴	صادرات: ترخیص و بازرسی مورد نیاز توسط مقامات گمرک
۰	۰	صادرات: ترخیص و بازرسی مورد نیاز توسط سازمان ها غیر از گمرک
۲۹۰	۸	صادرات: بخش کنترل بندر یا مرز
۴۶	۳.۵	واردات: ترخیص و بازرسی مورد نیاز توسط مقامات گمرک
۰	۰	واردات: ترخیص و بازرسی مورد نیاز توسط سازمان ها غیر از گمرک
۰	۳.۸	واردات: بخش کنترل بندر یا مرز

منبع: Doing Business ۲۰۲۰

جدول شماره ۶ - خلاصه ای از جزئیات تجارت، زمان حمل و نقل و مستندات لازم برای تجارت در فراسوی مرزهای ترکیه

واردات	صادرات	
شماره فصل ۸۷۰۸: اجزا و قطعات وسایل مکانیکی	شماره فصل ۸۷: وسایل نقلیه زمینی غیر از نواقل روی خط راه آهن یا تراموای	محصول
آلمان	فرانسه	شریک تجاری
خط مرزی Kapikule	بندر Derince	مرز
۲۸۰	۹۰	فاصله
۶	۳	زمان حمل و نقل درون مرزی (ساعت)
۴۵۰	۳۵۰	هزینه حمل و نقل درون مرزی (دلار)

منبع: Doing Business ۲۰۲۰

جدول شماره ۷ - اسناد و مدارک جهت صادرات

عنوان	ردیف
ATR *	۱
بارنامه	۲
اظهارنامه گمرکی	۳
فاکتور	۴

لیست بسته بندی	۵
گواهی SOLAS	۶

منبع: Doing Business

* سندی است که ترجیحات تعرفه ای صادرات و واردات بین اتحادیه اروپا و ترکیه را برای کالاها مشخص می کند.

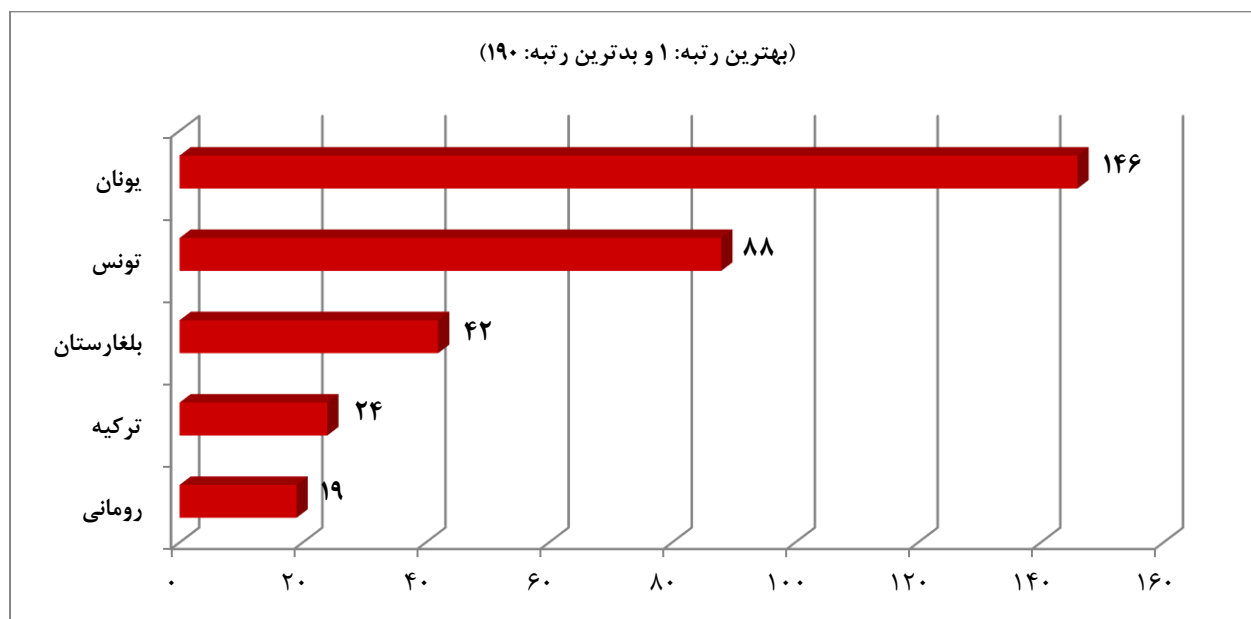
جدول شماره ۸ - اسناد و مدارک جهت واردات

ردیف	عنوان
۱	فاکتور تجاری
۲	لیست بسته بندی
۳	ATR *
۴	T-۲ document **
۵	اظهارنامه وارداتی گمرک

منبع: Doing Business ۲۰۲۰

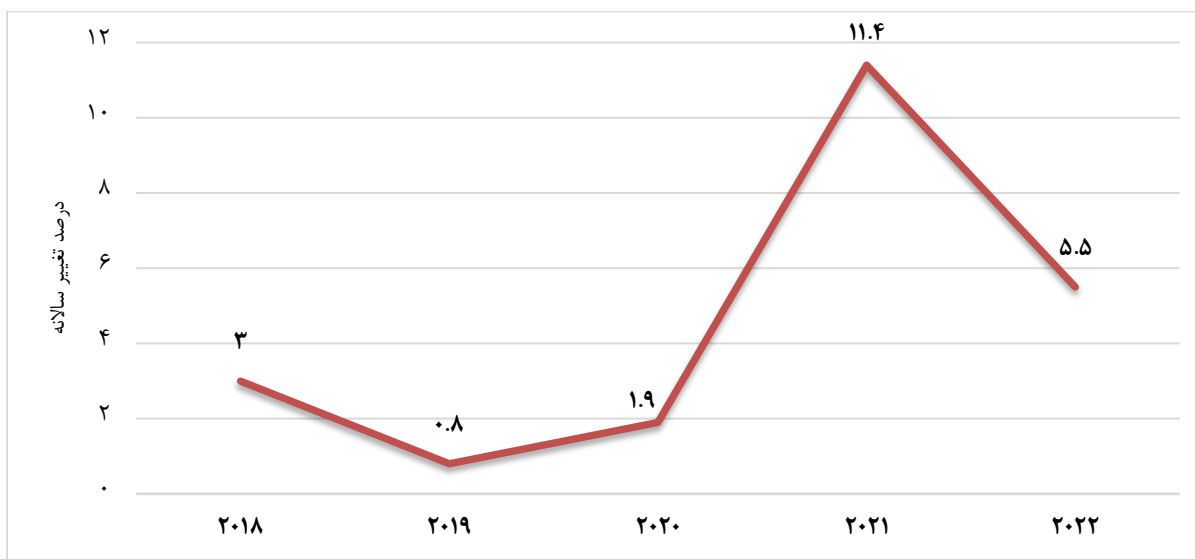
** برای عبور کالاها از مرز کشورها در طول حمل و نقل در اتحادیه اروپا یا مناطق انجمن تجارت آزاد اروپا (EFTA) و یا حتی اگر مسیر حمل و نقل از کشورهای غیر اتحادیه اروپا عبور کند، T-۲ document مورد نیاز است.

نمودار شماره ۱۴-رتبه ترکیه و رقبای اقتصادی آن در تسهیل اجرای قراردادهای (در اروپا و آسیای مرکزی)

منبع: Doing Business ۲۰۲۰

نمودار شماره ۱۵- روند رشد اقتصادی واقعی ترکیه طی سال های ۲۰۱۸ تا ۲۰۲۲

منبع: focus-economics

جدول شماره ۹ - سهم بخش های مختلف خدماتی از صادرات و واردات خدمات ترکیه در سال ۲۰۲۱

کد	شرح خدمات	واردات (هزار دلار)	صادرات (هزار دلار)
S	کل خدمات	۴۰,۴۱۳,۰۰۰	۹۰,۲۸۵,۰۰۰
SOX	خدمات تجاری	۳۹,۳۵۸,۰۰۰	۸۹,۸۹۲,۰۰۰
۳	حمل و نقل	۱۷,۸۵۲,۰۰۰	۳۶,۶۹۶,۰۰۰
۱۰	سایر خدمات کسب و کار	۶,۰۶۶,۰۰۰	۳,۵۳۵,۰۰۰
۴	سفر	۴,۰۵۳,۰۰۰	۴۱,۱۷۶,۰۰۰
۸	هزینه های استفاده از مالکیت معنوی	۲,۸۵۳,۰۰۰	۲۳۴,۰۰۰
۶	بیمه و حقوق بازنشستگی	۲,۸۰۴,۰۰۰	۱,۷۸۸,۰۰۰
۹	مخابرات، کامپیوتر و خدمات اطلاعاتی	۲,۷۸۵,۰۰۰	۲,۵۹۶,۰۰۰
۷	خدمات مالی	۱,۷۱۳,۰۰۰	۷۳۲,۰۰۰
۱۲	کالا و خدمات دولت	۱,۰۵۵,۰۰۰	۳۹۳,۰۰۰
۲	تامین و نگه داری خدمات	۶۹۱,۰۰۰	۱,۸۳۰,۰۰۰
۱۱	خدمات فردی، فرهنگی و رفاهی	۳۲۹,۰۰۰	۵۲۷,۰۰۰
۱	خدمات تولیدی بر روی نهاده های فیزیکی متعلق به دیگران	۱۱۷,۰۰۰	۲۹۰,۰۰۰
۵	ساخت و ساز	۹۵,۰۰۰	۴۸۸,۰۰۰

منبع: ITC

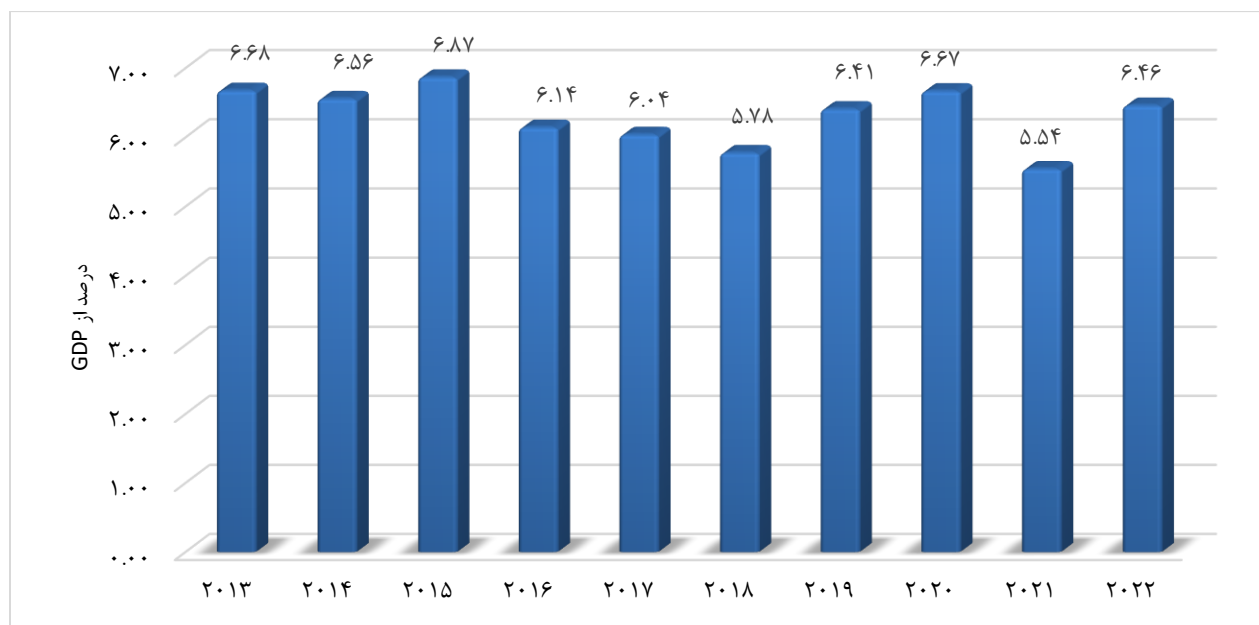
جدول شماره ۱۰- مقررات بازار کار در ترکیه

پاسخ	عنوان
	استخدام
بله	قراردادهای با مدت ثابت برای کارهای دائمی؟
بدون محدودیت	حداکثر مدت یک قرارداد با مدت ثابت (ماه)
بدون محدودیت	حداکثر مدت قراردادهای با مدت ثابت، شامل تمدید (ماه)
۵۹۹.۷	حداقل دستمزد مناسب برای کارگران در مطالعه موردی (دلار در ماه)
۰.۵	نسبت حداقل دستمزد به ارزش افزوده در هر کارگر
۲	حداکثر مدت دوره آزمایشی (ماه)
	ساعات کار
۷.۵	روز کاری استاندارد
۶	حداکثر تعداد روزهای کاری در هفته
۰	حق بیمه برای کار شبانه (% از پرداخت ساعتی)
۱۰۰	حق بیمه برای کار در روز استراحت در هفته (% از پرداخت ساعتی)
۵۰	حق بیمه برای اضافه کاری (% از پرداخت ساعتی)
بله	محدودیت های کار در شب؟
خیر	آیا زنان غیر باردار و غیر پرستار می توانند همانند مردان، همان ساعات کار شبانه را کار کنند؟
خیر	محدودیت در تعطیلات هفتگی؟
خیر	محدودیت در اضافه کاری؟
۱۴	مرخصی سالانه برای یک کارگر با یک سال سابقه کار (روز کاری)
۲۰	مرخصی سالانه برای یک کارگر با پنج سال سابقه کار (روز کاری)
۲۰	مرخصی سالانه برای یک کارگر با ده سال سابقه کار (روز کاری)
۱۸	مرخصی سالانه (به طور متوسط برای یک کارگر با یک، پنج و ۱۰ سال سابقه کار، بر حسب روز کاری)
	قوانین تعدیل نیرو
بله	اخراج بر اساس قوانین تعدیل نیرو توسط قانون مجاز است؟
خیر	اطلاع رسانی طرف سوم در صورتیکه یک کارگر اخراج شود؟
خیر	تأییدیه طرف سوم در صورتیکه یک کارگر اخراج شود؟
خیر	اطلاع رسانی طرف سوم در صورتیکه ۹ کارگر اخراج شود؟
خیر	تأییدیه طرف سوم در صورتیکه ۹ کارگر اخراج شود؟
خیر	الزام آموزش مجدد یا تخصیص وظیفه مجدد قبل از تعدیل نیرو؟
خیر	قوانین الویت بندی نیروهای تعدیل شده؟
بله	قوانین الویت بندی برای استخدام مجدد؟

هزینه های تعدیل نیرو	
۴	دوره اخطار برای اخراج یک کارگر با یک سال سابقه کار
۸	دوره اخطار برای اخراج یک کارگر با ۵ سال سابقه کار
۸	دوره اخطار برای اخراج یک کارگر با ۱۰ سال سابقه کار
۶.۷	دوره اخطار برای اخراج (به طور متوسط برای کارگران با یک، ۵ و ۱۰ سال سابقه کار)
۴.۳	حق انفصال از خدمت برای اخراج یک کارگر با یک سال سابقه کار
۲۱.۷	حق انفصال از خدمت برای اخراج یک کارگر با ۵ سال سابقه کار
۴۳.۳	حق انفصال از خدمت برای تعدیل نیرو برای یک کارگر با ۱۰ سال سابقه کار
۲۳.۱	حق انفصال از خدمت برای تعدیل نیرو (به طور متوسط برای کارگران با یک، ۵ و ۱۰ سال سابقه کار)
بله	حمایت از بیکاری پس از یک سال اشتغال؟

منبع: Doing Business ۲۰۲۰

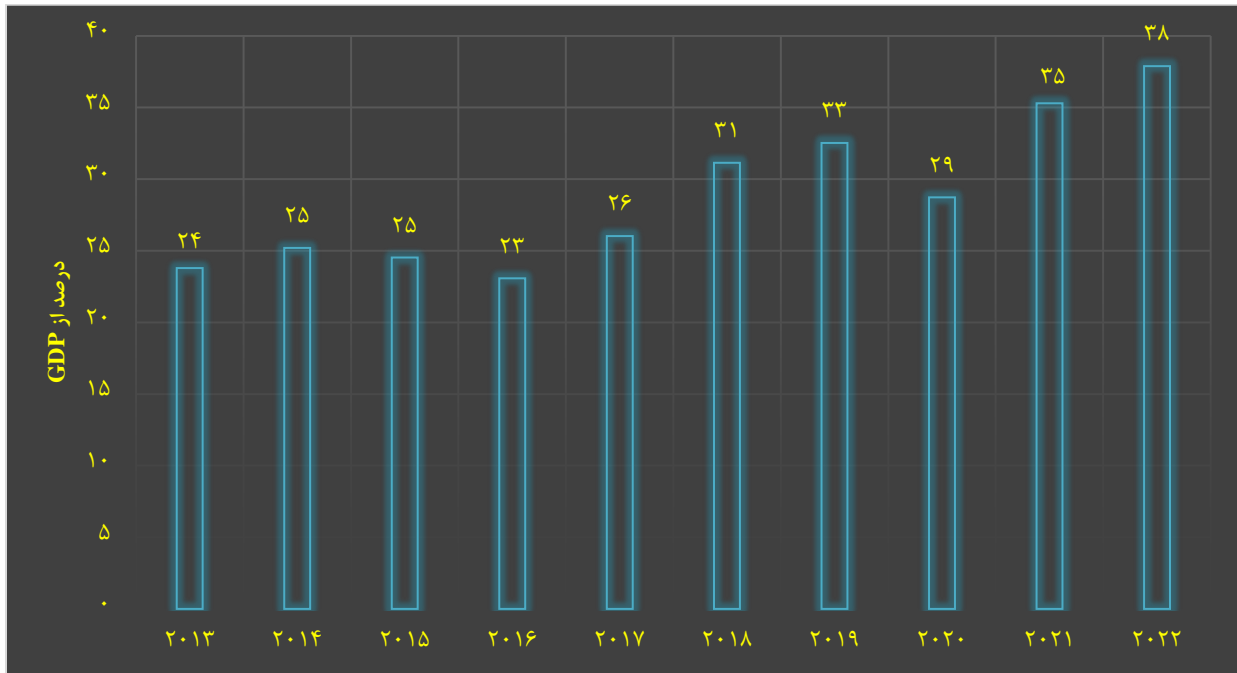
نمودار شماره ۱۶- ارزش افزوده کشاورزی ترکیه طی سال های ۲۰۱۳ تا ۲۰۲۲

منبع: World Bank

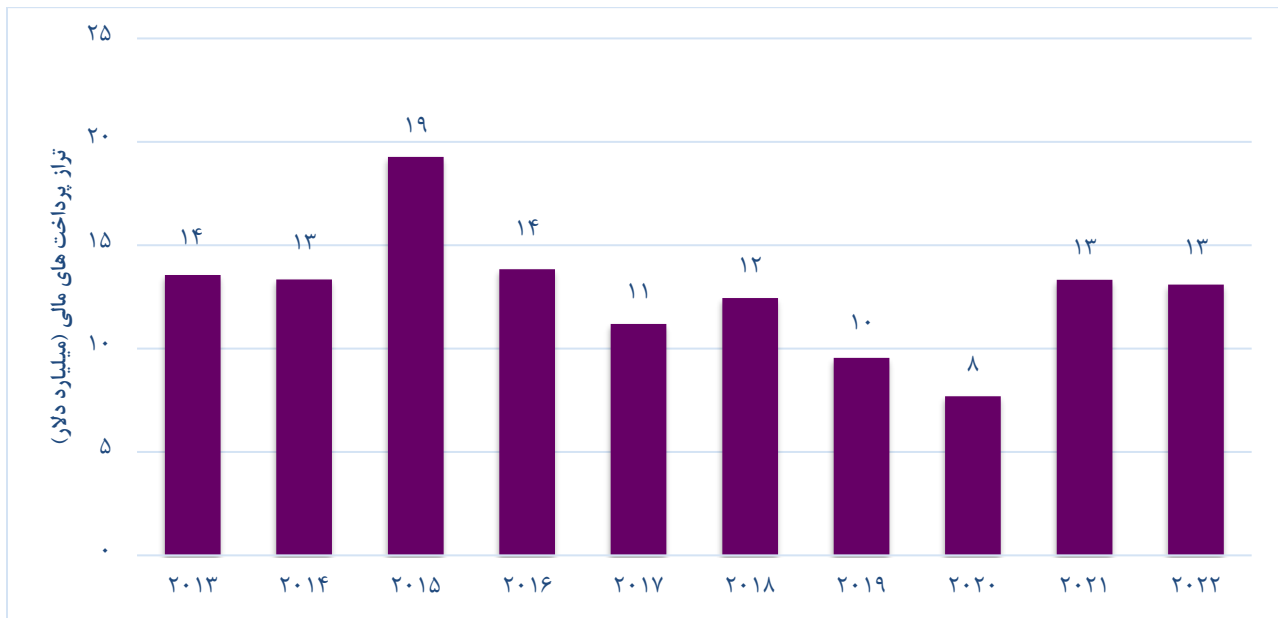

نمودار شماره ۱۷- صادرات کالا و خدمات ترکیه طی سال های ۲۰۱۳ تا ۲۰۲۲

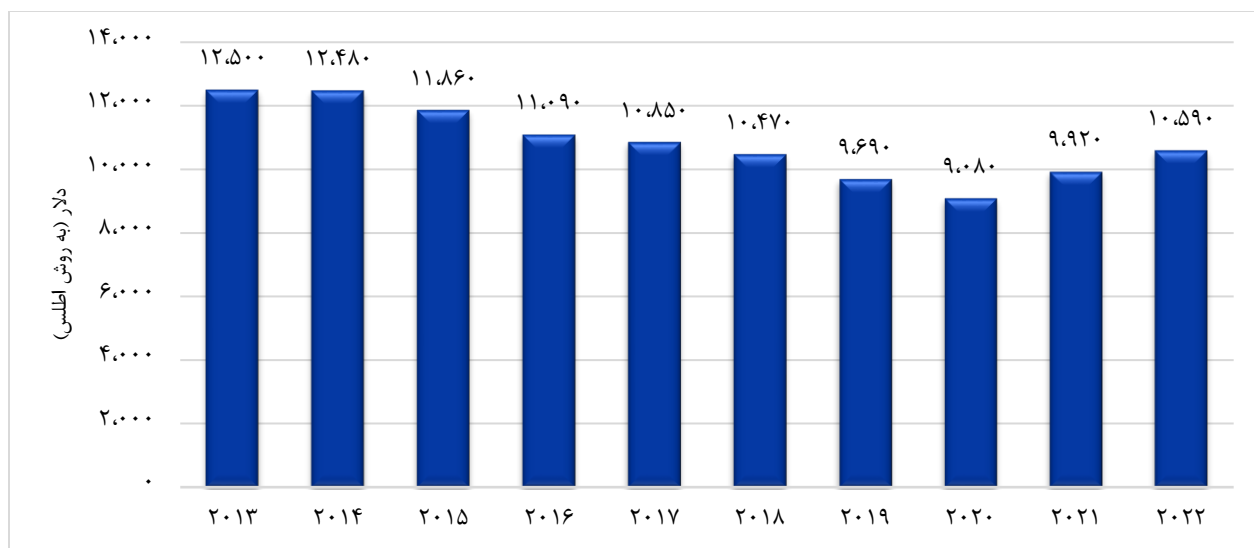
منبع: World Bank

نمودار شماره ۱۸- جریان خالص سرمایه گذاری مستقیم خارجی در ترکیه طی سال های ۲۰۱۳ تا ۲۰۲۲

منبع: World Bank

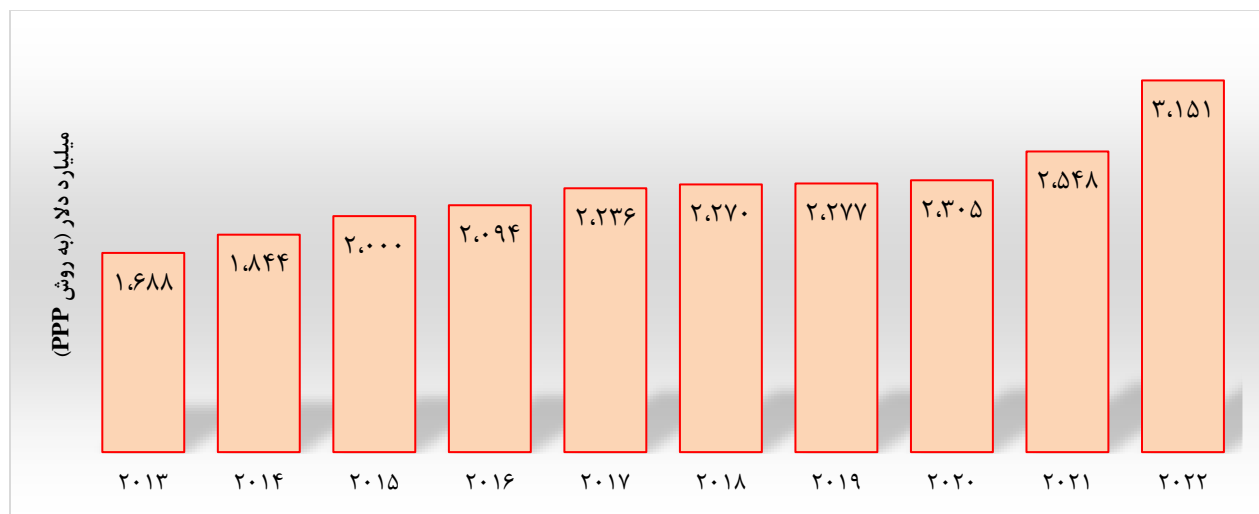
نمودار شماره ۱۹- درآمد ناخالص ملی (GNI) به ازاء هر نفر در ترکیه به روش اطللس طی سال های ۲۰۱۳ تا ۲۰۲۲

منبع: World Bank

روش اطللس: در روش اطللس درآمد ناخالص ملی کشورها بر حسب پول داخلی با استفاده از عامل تبدیل اطللس (که از میانگین سه ساله نرخ های ارز برای هموار کردن اثرات نوسانات موقتی نرخ ارز استفاده میکند) به دلار آمریکا تبدیل شده و بر اساس تفاوت بین نرخ های تورم کشور (محاسبه شده با استفاده از شاخص ضمنی تولید ناخالص داخلی در کشور) با چند کشور توسعه یافته (میانگین وزنی شاخص ضمنی تولید ناخالص داخلی کشورها) تعدیل شده و سپس برای به دست آوردن سرانه به جمعیت تقسیم می گردد.

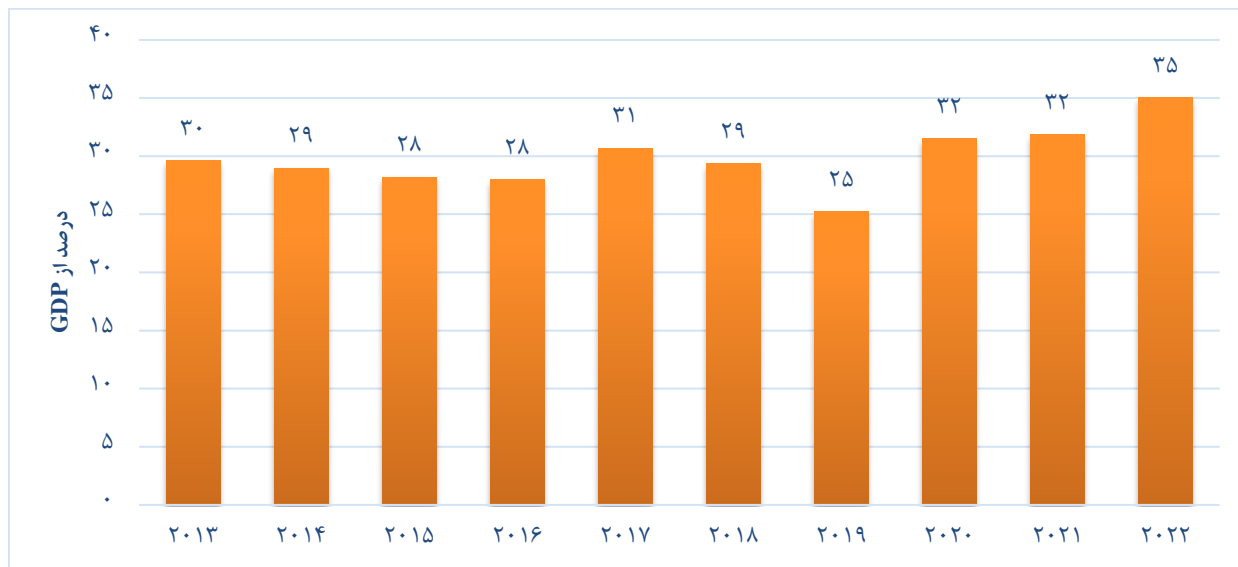
نمودار شماره ۲۰- درآمد ناخالص ملی (GNI) ترکیه به روش PPP طی سال های ۲۰۱۳ تا ۲۰۲۲

منبع: World Bank

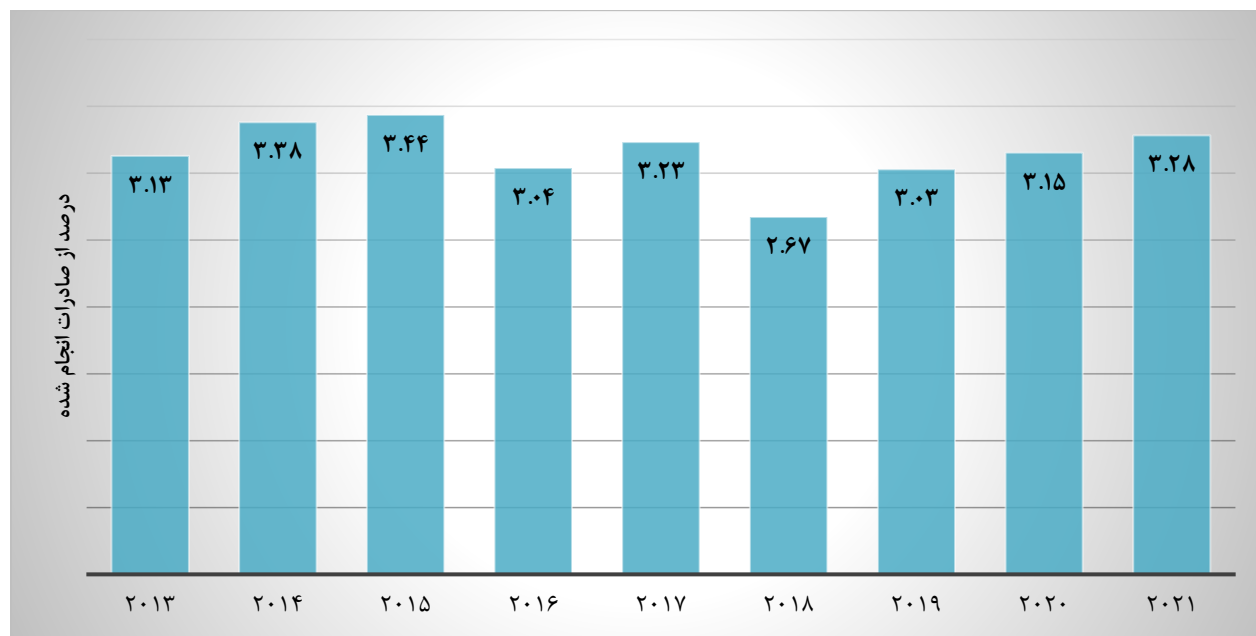
روش PPP: درآمد ناخالص ملی سرانه به روش برابری قدرت خرید با استفاده از نرخهای PPP به دلار بین المللی که قدرت خرید یکسانی با درآمد ناخالص ملی بر حسب دلار آمریکا دارد، تبدیل می شود.

نمودار شماره ۲۱- ایجاد سرمایه ناخالص در ترکیه طی سال های ۲۰۱۳ تا ۲۰۲۲

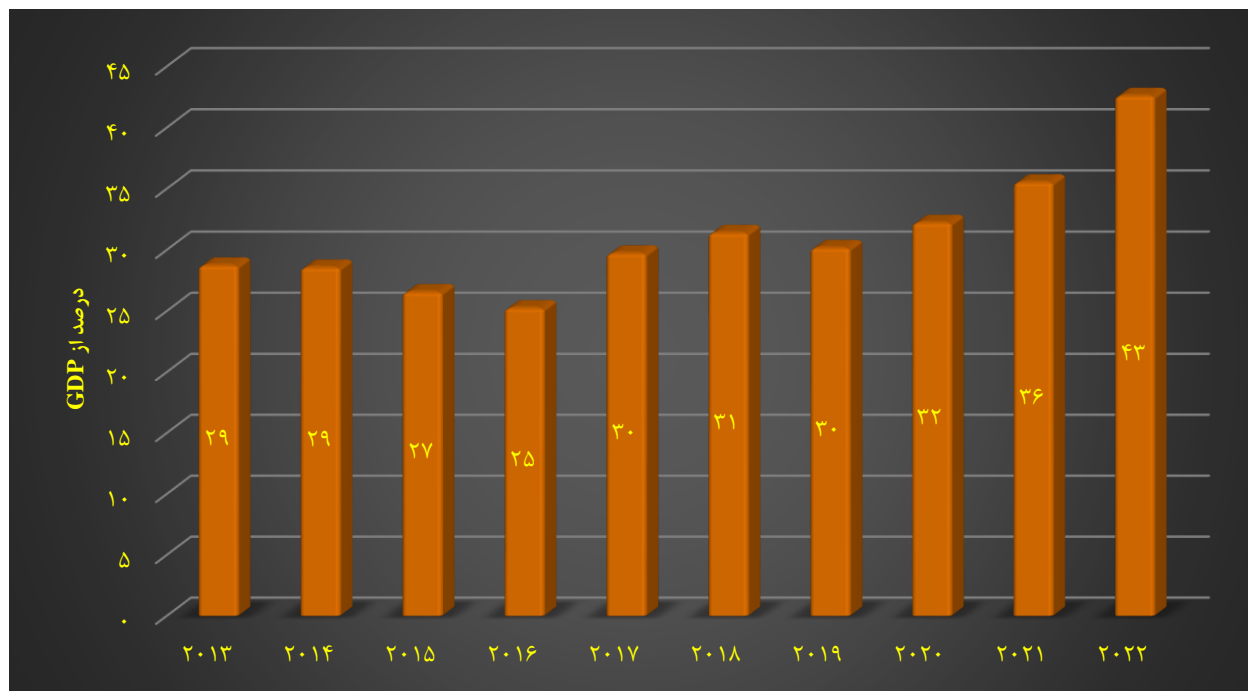
منبع: World Bank

نمودار شماره ۲۲- صادرات تولیدات با فناوری نوین در ترکیه طی سال های ۲۰۱۳ تا ۲۰۲۱

منبع: World Bank

نمودار شماره ۲۳- واردات کالا و خدمات ترکیه طی سال های ۲۰۱۳ تا ۲۰۲۲

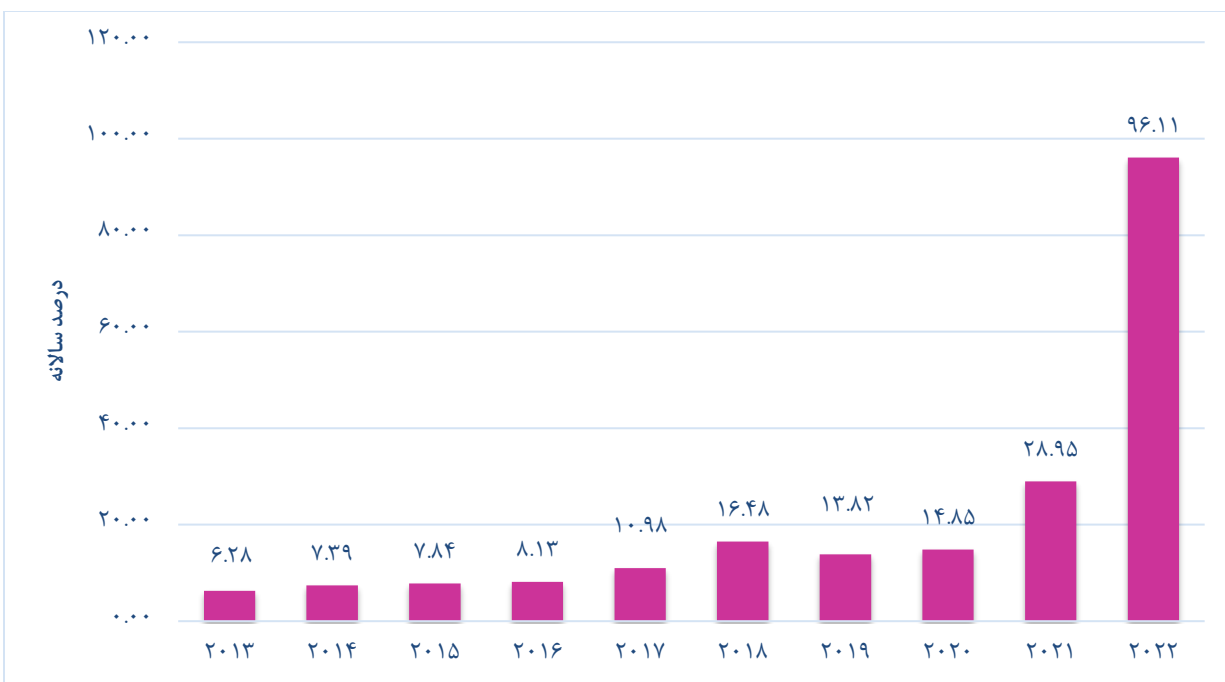
منبع: World Bank

نمودار شماره ۲۴- ارزش افزوده صنعت ترکیه طی سال های ۲۰۱۳ تا ۲۰۲۲

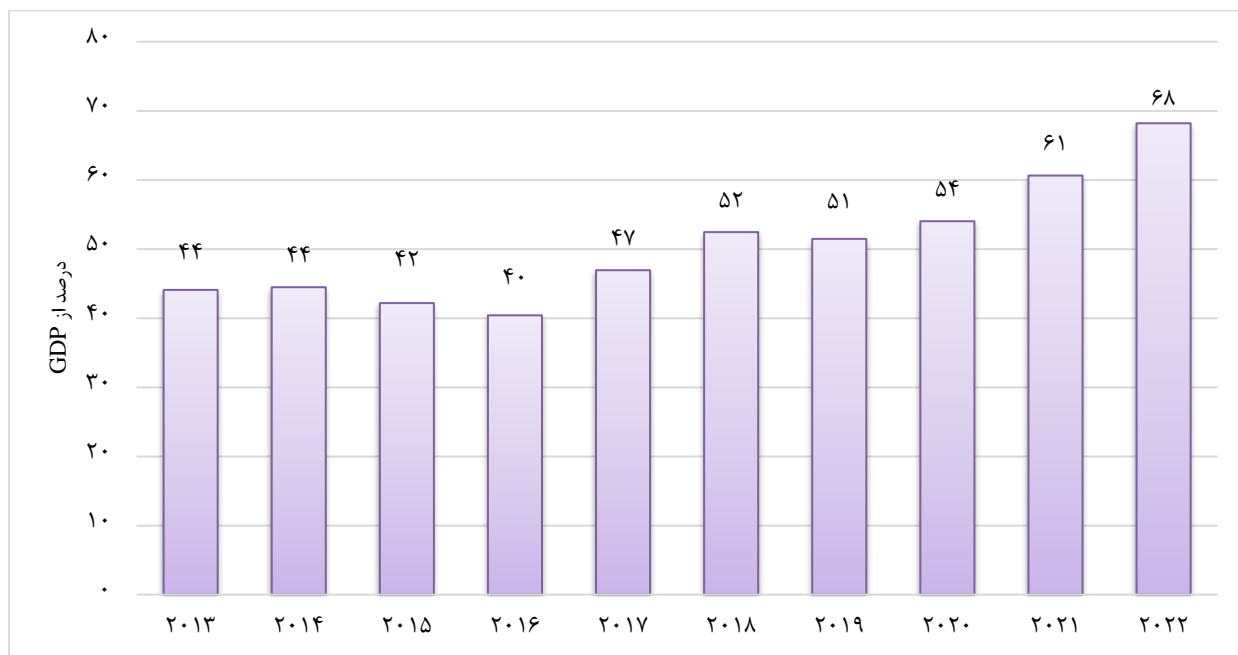
منبع: World Bank

نمودار شماره ۲۵- تورم شاخص ضمنی GDP ترکیه طی سال های ۲۰۱۳ تا ۲۰۲۲

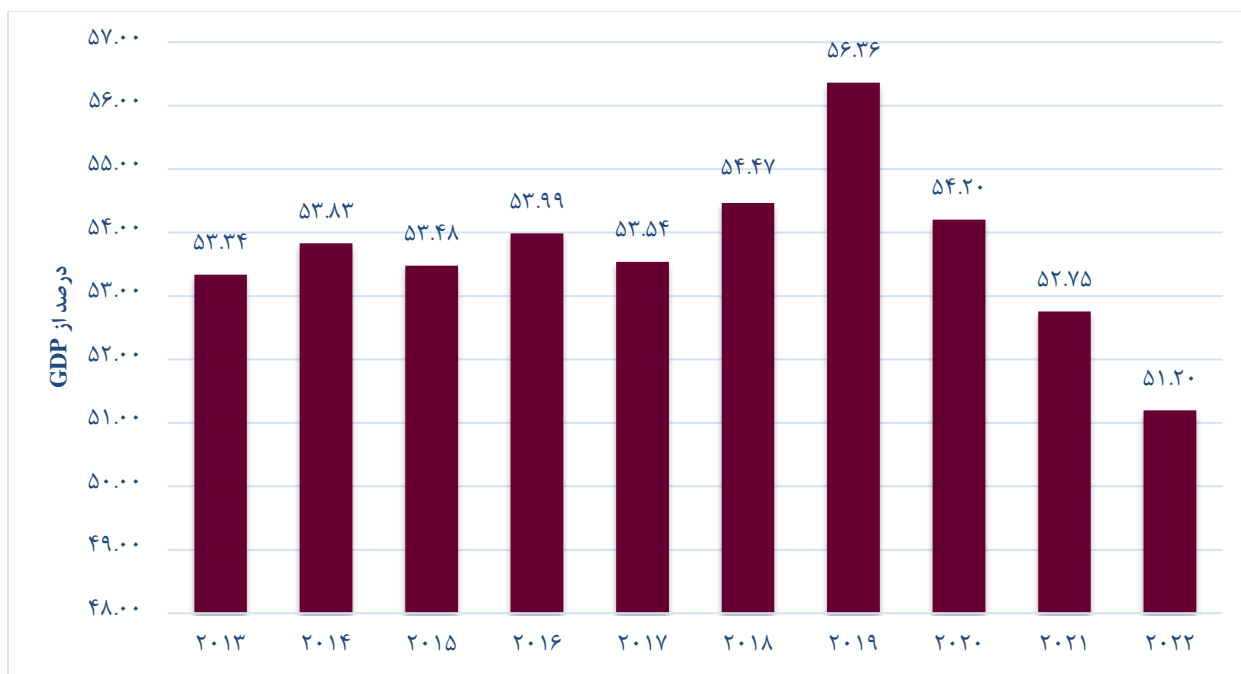
منبع: World Bank

نمودار شماره ۲۶- تجارت کالایی ترکیه طی سال های ۲۰۱۳ تا ۲۰۲۲

منبع: World Bank

نمودار شماره ۲۷- ارزش افزوده خدمات ترکیه طی سال های ۲۰۱۳ تا ۲۰۲۲

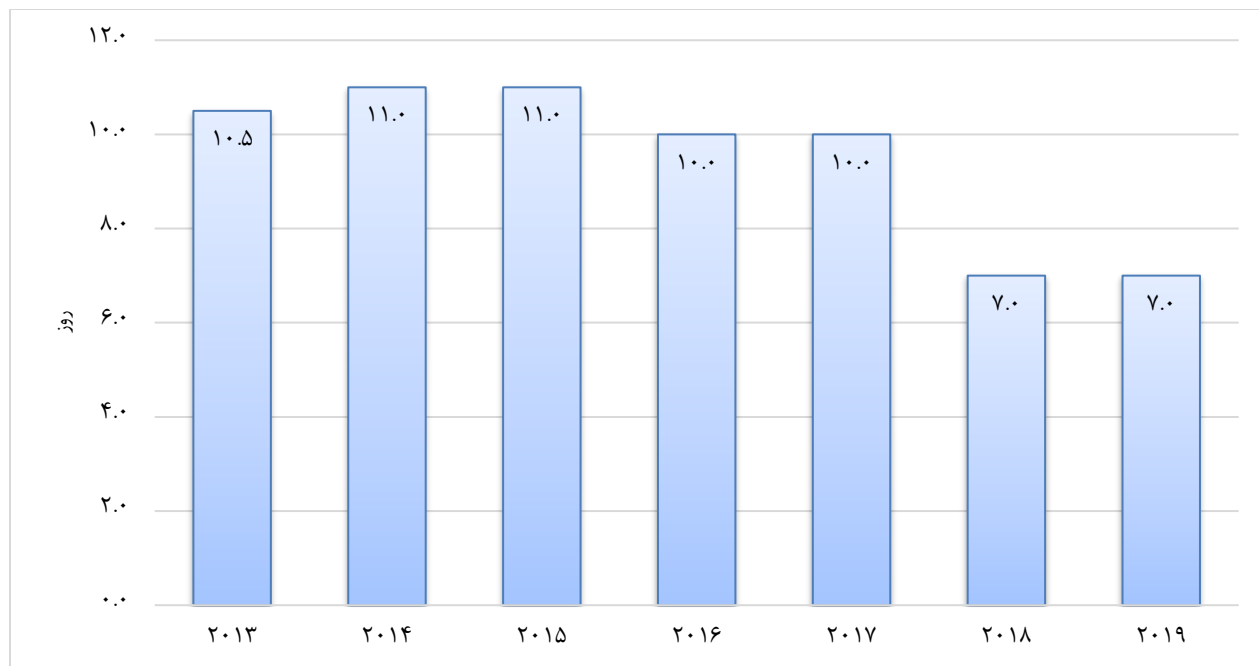
منبع: World Bank

نمودار شماره ۲۸- درآمد حاصل از مالیات ترکیه طی سال های ۲۰۱۳ تا ۲۰۲۱

منبع: World Bank

نمودار شماره ۲۹- زمان لازم برای شروع یک کسب و کار در ترکیه طی سال های ۲۰۱۳ تا ۲۰۱۹

منبع: World Bank

فصل سوم:

تجارت ترکیه

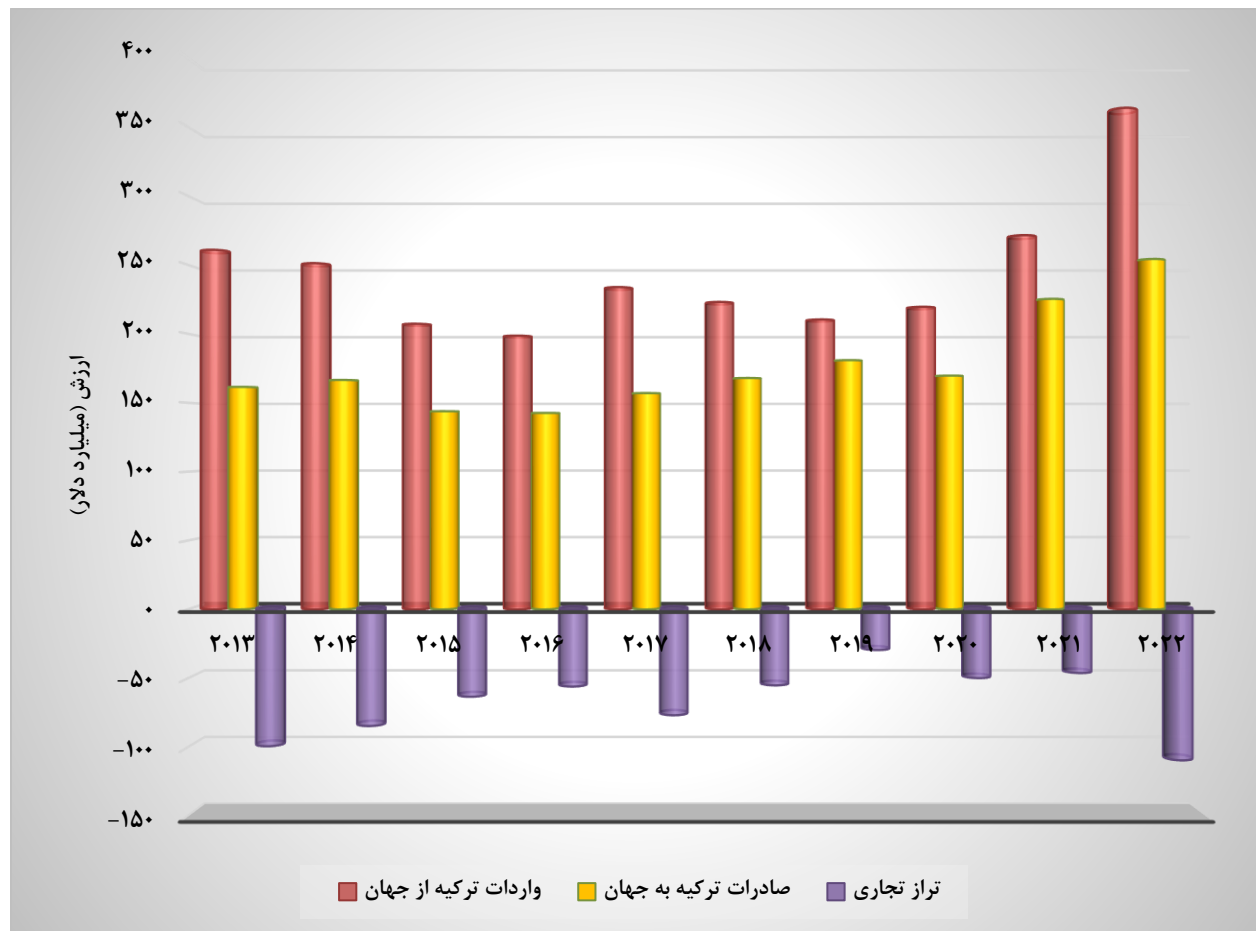

۳.۱. تجارت ترکیه با جهان

بر اساس آمار ITC میزان واردات ترکیه از جهان در ۹۹ فصل تعرفه ای در سال ۲۰۲۲ بیش از ۳۶۴ میلیارد دلار که در مقایسه با میزان واردات این کشور از جهان در سال ۲۰۲۱ که در حدود ۲۷۱ میلیارد دلار می باشد، ۳۴ درصد افزایش داشته است.

صادرات کشور ترکیه به جهان در سال ۲۰۲۲ بیش از ۲۵۴ میلیارد دلار می باشد و دارای یک تراز منفی تجاری بالغ بر ۱۱۰ میلیارد دلار در سال مذکور می باشد. این در حالی است که تراز مذکور در سال ۲۰۲۱ نیز منفی و حدود ۴۶ میلیارد دلار بوده است. شایان ذکر است صادرات کشور ترکیه به جهان در سال ۲۰۲۲ نسبت به سال ۲۰۲۱، حدود ۱۳ درصد افزایش و در سال ۲۰۲۱ نسبت به سال ۲۰۲۰ حدود ۳۳ درصد افزایش داشته است.

نمودار شماره ۳۰- مبادلات تجاری ترکیه با جهان طی سال ۲۰۱۳ تا ۲۰۲۲

منبع: ITC

جدول شماره ۱۱ - فصل های عمده وارداتی ترکیه از جهان در گروه صنعت (میلیون دلار)

شماره فصل	شرح کالا	سال ۲۰۲۱	سال ۲۰۲۲
'۸۴	راکتورهای هسته ای، دیگ های بخار و آبگرم، ماشین آلات و وسایل مکانیکی، اجزا و قطعات آن ها	۳۰,۹۶۵	۳۴,۵۷۴
'۷۲	چدن، آهن و فولاد	۲۷,۶۱۸	۲۸,۳۶۷
'۷۱	مروارید طبیعی یا پرورده، سنگ های گرانبها یا نیمه گرانبها، فلزات گرانبها، فلزات دارای روکش یا پوشش از فلزات گرانبها و اشیا ساخته شده از این مواد، زیورآلات بدلی، سکه	۷,۰۷۴	۲۳,۴۵۷
'۸۵	ماشین آلات و دستگاه های برقی و اجزا و قطعات آن ها، دستگاه های ضبط و پخش صوت، دستگاه های ضبط و پخش صوت و تصویر تلویزیونی...	۱۹,۹۶۶	۲۱,۵۳۴
'۳۹	مواد پلاستیکی و اشیا ساخته شده از این مواد	۱۷,۵۹۰	۱۸,۹۷۶

منبع: ITC

نمودار شماره ۳۱ - فصلهای عمده وارداتی ترکیه از جهان در گروه صنعت طی سال های ۲۰۲۱ و ۲۰۲۲

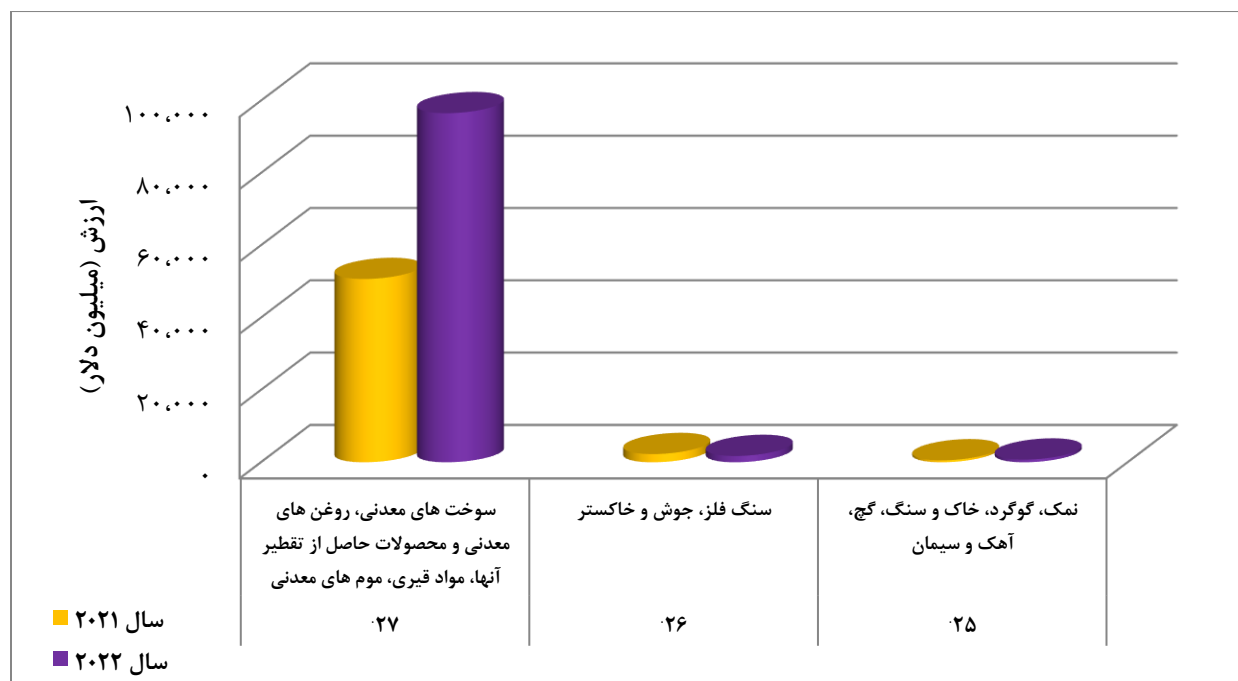
منبع: ITC

جدول شماره ۱۲ - فصل های عمده وارداتی ترکیه از جهان در گروه معدن (میلیون دلار)

شماره فصل	شرح کالا	سال ۲۰۲۱	سال ۲۰۲۲
۲۷	سوخت های معدنی، روغن های معدنی و محصولات حاصل از تقطیر آنها، مواد قیری، موم های معدنی	۵۰,۶۹۲	۹۶,۵۴۹
۲۶	سنگ فلز، جوش و خاکستر	۲,۲۶۹	۱,۷۴۷
۲۵	نمک، گوگرد، خاک و سنگ، گچ، آهک و سیمان	۵۴۰	۷۴۴

منبع: ITC

نمودار شماره ۳۲- فصلهای عمده وارداتی ترکیه از جهان در گروه معدن طی سال ۲۰۲۱ و ۲۰۲۲

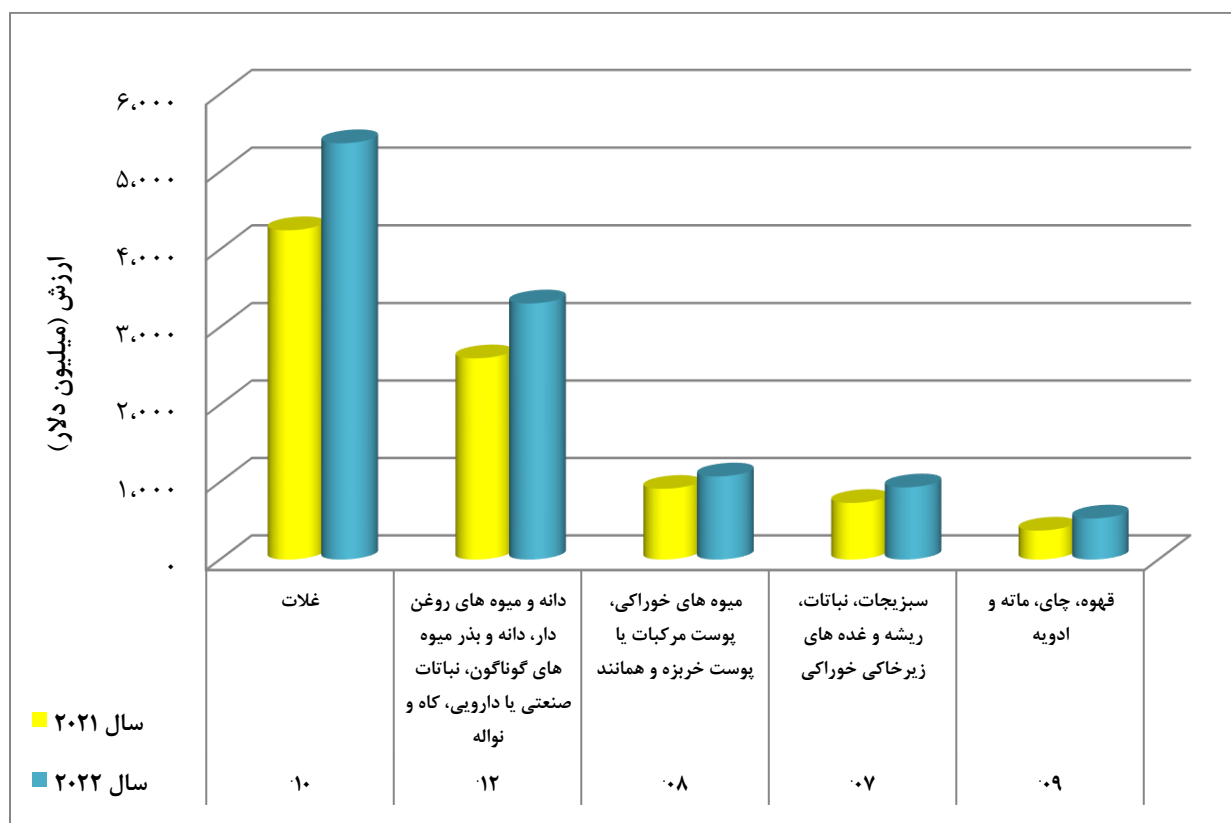
منبع: ITC

جدول شماره ۱۳ - فصل های عمده وارداتی ترکیه از جهان در گروه کشاورزی (میلیون دلار)

شماره فصل	شرح کالا	سال ۲۰۲۱	سال ۲۰۲۲
۱۰	غلات	۴,۲۴۹	۵,۳۶۹
۱۲	دانه و میوه های روغن دار، دانه و بذر میوه های گوناگون، نباتات صنعتی یا دارویی، کاه و نواله	۲,۵۹۹	۳,۳۰۷
۰۸	میوه های خوراکی، پوست مرکبات یا پوست خربزه و همانند	۹۱۴	۱,۰۷۴
۰۷	سبزیجات، نباتات، ریشه و غده های زیرخاکی خوراکی	۷۳۱	۹۳۲
۰۹	قهوه، چای، ماته و ادویه	۳۷۴	۵۳۱

منبع: ITC

نمودار شماره ۳۳ - فصلهای عمده وارداتی ترکیه از جهان در گروه کشاورزی طی سال ۲۰۲۱ و ۲۰۲۲

منبع: ITC

جدول شماره ۱۴ - فصل های عمده صادراتی ترکیه به جهان در گروه صنعت (میلیون دلار)

شماره فصل	شرح کالا	سال ۲۰۲۱	سال ۲۰۲۲
'۸۷	وسایل نقلیه زمینی غیر از نواقل روی خط راه آهن یا تراموای، و...	۲۵,۰۳۱	۲۶,۸۰۴
'۸۴	راکتورهای هسته ای، دیگ های بخار و آبگرم، ماشین آلات و وسایل مکانیکی، اجزا و قطعات آن ها	۲۰,۷۷۸	۲۲,۶۷۶
'۷۲	چدن، آهن و فولاد	۱۷,۰۷۶	۱۴,۶۲۸
'۸۵	ماشین آلات و دستگاه های برقی و اجزا و قطعات آن ها، دستگاه های ضبط و پخش صوت، دستگاه های ضبط و پخش صوت و تصویر تلویزیونی...	۱۲,۰۱۴	۱۳,۷۰۶
'۳۹	مواد پلاستیکی و اشیاء ساخته شده از این مواد	۱۰,۰۱۶	۱۱,۵۷۰

منبع: ITC

نمودار شماره ۳۴ - فصلهای عمده صادراتی ترکیه به جهان در گروه صنعت طی سال ۲۰۲۱ و ۲۰۲۲

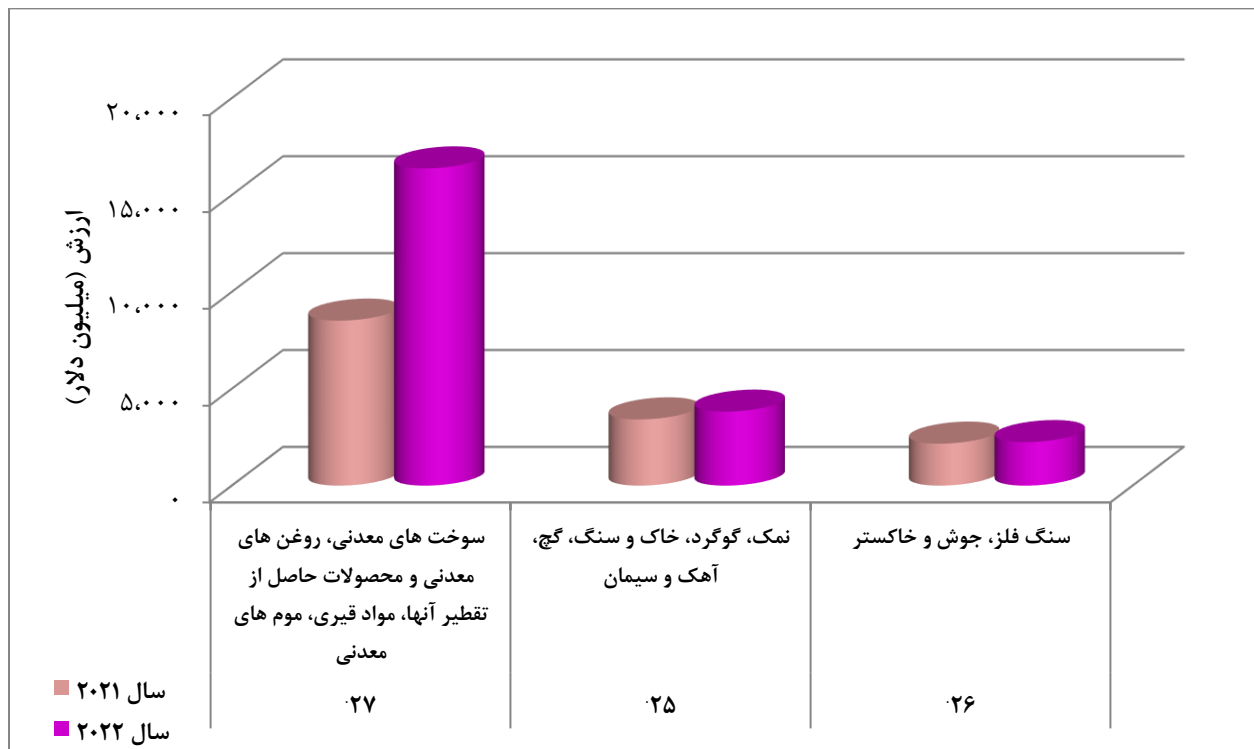
منبع: ITC

جدول شماره ۱۵ - فصل های عمده صادراتی ترکیه به جهان در گروه معدن (میلیون دلار)

شماره فصل	شرح کالا	سال ۲۰۲۱	سال ۲۰۲۲
۱۲۷	سوخت های معدنی، روغن های معدنی و محصولات حاصل از تقطیر آنها، مواد قیری، موم های معدنی	۸,۵۱۶	۱۶,۳۷۴
۱۲۵	نمک، گوگرد، خاک و سنگ، گچ، آهک و سیمان	۳,۴۱۸	۳,۸۱۸
۱۲۶	سنگ فلز، جوش و خاکستر	۲,۱۶۷	۲,۲۴۶

منبع: ITC

نمودار شماره ۳۵ - فصل های عمده صادراتی ترکیه به جهان در گروه معدن طی سال ۲۰۲۱ و ۲۰۲۲

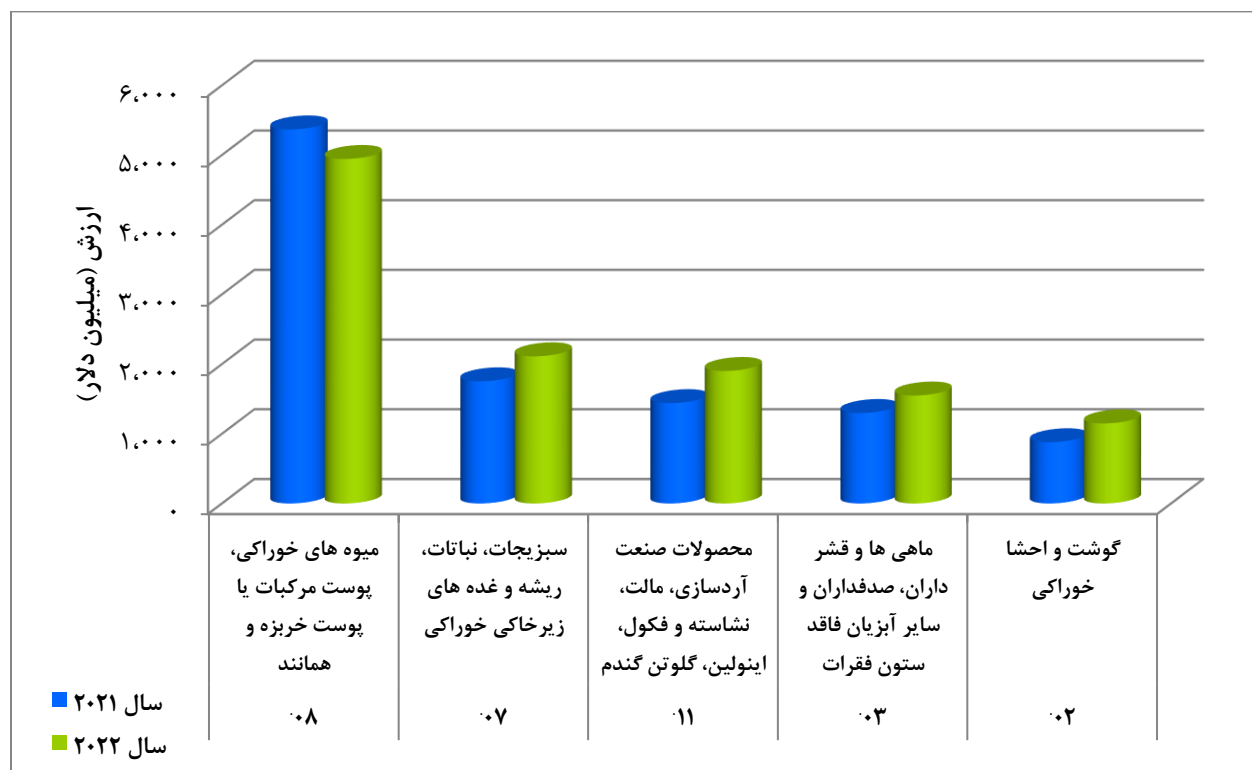
منبع: ITC

جدول شماره ۱۶ - فصل های عمده صادراتی ترکیه به جهان در گروه کشاورزی (میلیون دلار)

شماره فصل	شرح کالا	سال ۲۰۲۱	سال ۲۰۲۲
۰۸	میوه های خوراکی، پوست مرکبات یا پوست خربزه و همانند	۵,۳۶۸	۴,۹۴۴
۰۷	سبزیجات، نباتات، ریشه و غده های زیرخاکی خوراکی	۱,۷۵۳	۲,۱۱۲
۱۱	محصولات صنعت آردسازی، مالت، نشاسته و فکول، اینولین، گلوتن گندم	۱,۴۴۰	۱,۹۰۲
۰۳	ماهی ها و قشر داران، صدفداران و سایر آبزیان فاقد ستون فقرات	۱,۲۹۹	۱,۵۴۹
۰۲	گوشت و احشا خوراکی	۸۷۹	۱,۱۴۹

منبع: ITC

نمودار شماره ۳۶ - فصل های عمده صادراتی ترکیه به جهان در گروه کشاورزی طی سال ۲۰۲۱ و ۲۰۲۲

منبع: ITC

جدول شماره ۱۷ - بیست کشور عمده مقصد صادراتی ترکیه در سال ۲۰۲۲

ردیف	عمده کشورهای مقصد صادراتی ترکیه	ارزش (میلیون دلار)	ردیف	عمده کشورهای مقصد صادراتی ترکیه	ارزش (میلیون دلار)
۱	آلمان	۲۱,۱۴۵	۱۱	لهستان	۵,۴۹۴
۲	ایالات متحده آمریکا	۱۶,۸۸۲	۱۲	امارات متحده عربی	۵,۴۱۷
۳	عراق	۱۳,۷۵۱	۱۳	بلژیک	۴,۷۷۹
۴	انگلستان	۱۳,۰۱۱	۱۴	بلغارستان	۴,۷۲۲
۵	ایتالیا	۱۲,۳۵۴	۱۵	مصر	۴,۵۵۸
۶	اسپانیا	۹,۶۵۱	۱۶	یونان	۳,۳۰۳
۷	فرانسه	۹,۵۴۹	۱۷	چین	۳,۲۸۱
۸	روسیه	۹,۳۴۳	۱۸	اوکراین	۳,۲۲۲
۹	هلند	۸,۰۲۹	۱۹	مراکش	۳,۰۹۲
۱۰	رومانی	۶,۹۵۱	۲۰	ایران	۳,۰۶۹

منبع: ITC

جدول شماره ۱۸ - بیست کشور عمده مبدا وارداتی ترکیه در سال ۲۰۲۲

ردیف	عمده کشورهای مبدا وارداتی ترکیه	ارزش (میلیون دلار)	ردیف	عمده کشورهای مبدا وارداتی ترکیه	ارزش (میلیون دلار)
۱	روسیه	۵۸,۸۵۳	۱۱	انگلستان	۵,۹۰۴
۲	چین	۴۱,۳۵۴	۱۲	برزیل	۴,۸۳۲
۳	آلمان	۲۴,۰۳۳	۱۳	ژاپن	۴,۶۴۲
۴	سوئیس	۱۵,۳۴۳	۱۴	هلند	۴,۴۹۷
۵	ایالات متحده آمریکا	۱۵,۲۲۹	۱۵	امارات متحده عربی	۴,۴۷۱
۶	ایتالیا	۱۴,۰۸۳	۱۶	اوکراین	۴,۴۵۲
۷	هند	۱۰,۶۹۸	۱۷	بلژیک	۴,۴۲۱
۸	فرانسه	۹,۴۳۰	۱۸	لهستان	۴,۲۹۴
۹	کره جنوبی	۹,۰۰۴	۱۹	مالزی	۴,۲۸۹
۱۰	اسپانیا	۷,۰۰۴	۲۰	عربستان سعودی	۴,۱۵۲

منبع: ITC

جدول شماره ۱۹ - ترکیب تجارت ترکیه در هر گروه کالایی در سال ۲۰۲۲

ردیف	شماره فصل	شرح کالا	میزان صادرات از کل تجارت (هزار دلار)	میزان واردات از کل تجارت (هزار دلار)
۱	۲۷	سوخت های معدنی، روغن های معدنی و محصولات حاصل از تقطیر آنها، مواد قیری، موم های معدنی	۱۶,۳۷۴,۴۰۸	۹۶,۵۴۸,۹۲۶
۲	۸۴	رآکتورهای هسته ای، دیگ های بخار و آبگرم، ماشین آلات و وسایل مکانیکی، اجزا و قطعات آن ها	۲۲,۶۷۵,۶۸۳	۳۴,۵۷۴,۳۸۹
۳	۷۲	چدن، آهن و فولاد	۱۴,۶۲۸,۳۷۹	۲۸,۳۶۶,۸۶۷
۴	۷۱	مروارید طبیعی یا پرورده، سنگ های گرانبها یا نیمه گرانبها، فلزات گرانبها، فلزات دارای روکش یا پوشش از فلزات گرانبها و اشیا ساخته شده از این مواد، زیورآلات بدلی، سکه	۱۰,۲۰۶,۴۲۶	۲۳,۴۵۷,۳۹۸
۵	۸۵	ماشین آلات و دستگاه های برقی و اجزا و قطعات آن ها، دستگاه های ضبط و پخش صوت، دستگاه های ضبط و پخش صوت و تصویر تلویزیونی...	۱۳,۷۰۵,۹۶۶	۲۱,۵۳۴,۳۳۴
۶	۳۹	مواد پلاستیکی و اشیا ساخته شده از این مواد	۱۱,۵۷۰,۱۷۱	۱۸,۹۷۵,۹۱۹
۷	۸۷	وسایل نقلیه زمینی غیر از نواقل روی خط راه آهن یا تراموای، و...	۲۶,۸۰۴,۲۹۱	۱۷,۶۷۸,۷۸۴
۸	۲۹	محصولات شیمیایی آلی	۱,۳۵۲,۱۶۶	۱۱,۱۱۹,۶۱۴
۹	۷۶	آلومینیوم و مصنوعات از آلومینیوم	۶,۷۰۸,۰۹۲	۷,۶۸۳,۱۴۶
۱۰	۷۴	مس و مصنوعات از مس	۲,۶۶۳,۲۹۸	۵,۵۱۰,۳۴۳
۱۱	۱۰	غلات	۶۸۸,۶۷۷	۵,۳۶۸,۵۷۸
۱۲	۹۰	آلات و دستگاه های اپتیک، عکاسی، سینماتوگرافی، سنجش، کنترل، دقت سنجی، آلات و دستگاه های طبی - جراحی، اجزا و قطعات و متفرعات آن ها	۱,۶۰۰,۷۵۷	۵,۲۴۳,۲۸۶
۱۳	۵۲	پنبه	۲,۲۶۳,۹۹۰	۴,۸۴۲,۰۱۴
۱۴	۳۰	محصولات دارویی	۱,۸۹۹,۰۹۷	۴,۵۵۹,۳۴۳
۱۵	۴۰	کائوچو و اشیا ساخته شده از کائوچو	۳,۷۰۸,۰۸۶	۴,۱۳۲,۵۸۰
۱۶	۱۵	چربی ها روغن های حیوانی یا نباتی، فرآورده های حاصل از تفکیک آن ها، چربی های خوراکی آماده، موم های حیوانی یا نباتی	۳,۵۳۹,۱۲۵	۴,۱۰۴,۹۳۸
۱۷	۴۸	کاغذ و مقوا، اشیا ساخته شده از خمیر کاغذ، از کاغذ یا از مقوا	۲,۸۴۳,۳۹۶	۴,۰۵۵,۲۶۱
۱۸	۷۳	مصنوعات از چدن، آهن و فولاد	۱۰,۵۳۵,۵۴۳	۳,۶۸۷,۲۴۵
۱۹	۳۸	محصولات گوناگون صنایع شیمیایی	۱,۴۱۱,۲۰۰	۳,۵۱۶,۱۰۳
۲۰	۲۸	محصولات شیمیایی غیرآلی، ترکیبات آلی یا غیرآلی فلزات گرانبها...	۳,۵۴۸,۱۳۷	۳,۴۷۴,۶۳۱
۲۱	۸۸	وسایل نقلیه هوایی، فضایی و اجزا و قطعات آن ها	۱,۹۸۸,۰۹۶	۳,۳۵۷,۳۴۲
۲۲	۱۲	دانه و میوه های روغن دار، دانه و بذر میوه های گوناگون، نباتات صنعتی یا دارویی، کاه و نواله	۷۰۱,۴۲۲	۳,۳۰۶,۸۹۹
۲۳	۳۱	کودها	۹۸۲,۵۶۹	۳,۰۳۱,۴۷۴
۲۴	۵۴	رشته های مصنوعی (Man-Made Filaments)، نوار...	۱,۸۸۳,۵۰۱	۲,۸۸۲,۱۲۲

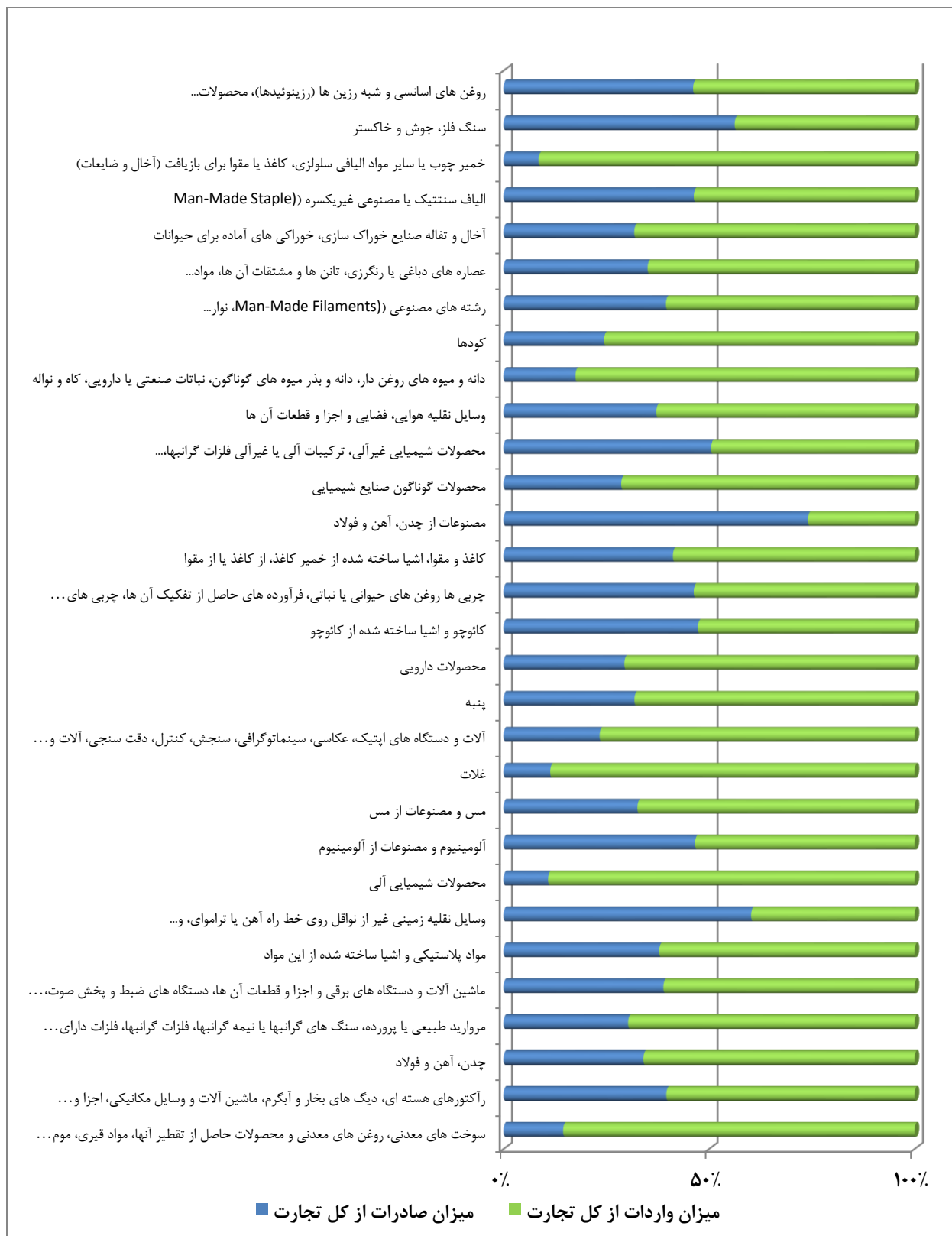
۲,۷۵۱,۲۸۴	۱,۴۸۵,۲۶۵	عصاره های دباغی یا رنگرزی، تانن ها و مشتقات آن ها، مواد...	۳۲	۲۵
۲,۴۶۸,۵۳۷	۱,۱۵۱,۷۷۳	آخال و تفاله صنایع خوراک سازی، خوراکی های آماده برای حیوانات	۲۳	۲۶
۲,۲۵۶,۱۳۶	۱,۹۴۵,۷۶۱	الیاف سنتتیک یا مصنوعی غیریکسره (Man-Made Staple)	۵۵	۲۷
۱,۸۱۲,۰۰۲	۱۶۸,۹۶۰	خمیر چوب یا سایر مواد الیافی سلولزی، کاغذ یا مقوا برای بازیافت (آخال و ضایعات)	۴۷	۲۸
۱,۷۴۶,۷۶۸	۲,۲۴۵,۸۷۷	سنگ فلز، جوش و خاکستر	۲۶	۲۹
۱,۵۷۰,۳۶۸	۱,۳۴۴,۸۲۳	روغن های اسانسی و شبه رزین ها (رزینوئیدها)، محصولات...	۳۳	۳۰
۱,۴۲۰,۴۲۸	۱,۲۹۶,۳۱۱	صابون، مواد آلی تانسپوآکتیف، فرآورده ها برای ...	۳۴	۳۱
۱,۳۹۵,۹۲۴	۱,۶۲۶,۲۱۲	شیشه و مصنوعات شیشه ای	۷۰	۳۲
۱,۳۷۷,۶۷۹	۱۴۳,۶۷۳	روی و مصنوعات از روی	۷۹	۳۳
۱,۳۵۶,۴۶۳	۱,۷۹۵,۴۳۲	کشتی ها، قایق ها و شناورها	۸۹	۳۴
۱,۲۹۵,۹۰۸	۸,۴۶۴,۸۹۸	لباس و متفرعات لباس، غیر کشیاف یا غیر قلاب باف	۶۲	۳۵
۱,۰۷۹,۲۴۶	۱۱,۰۱۱,۴۷۲	لباس و متفرعات لباس، کشیاف یا قلاب باف	۶۱	۳۶
۱,۰۷۳,۵۷۸	۴,۹۴۳,۶۹۳	میوه های خوراکی، پوست مرکبات یا پوست خربزه و همانند	۸	۳۷
۹۶۲,۰۵۱	۱,۳۱۰,۷۴۲	کفش، گتر و اشیا همانند، اجزا این اشیا	۶۴	۳۸
۹۳۱,۸۸۰	۲,۱۱۱,۶۷۴	سبزیجات، نباتات، ریشه و غده های زیرخاکی خوراکی	۷	۳۹
۹۱۰,۰۴۴	۱,۳۶۵,۶۲۳	مصنوعات گوناگون از فلزات معمولی	۸۳	۴۰
۹۰۶,۰۳۳	۵,۲۶۰,۷۲۷	میل، میل های طبی- جراحی، اسباب تختخواب و همانند، چراغ و وسایل روشنایی، چراغ های تبلیغاتی علائم نورانی، تالوهای نورانی راهنما و اشیا همانند، ساختمان های پیش ساخته	۹۴	۴۱
۷۹۸,۳۱۷	۳۷۶,۳۵۹	ابزارها، ابزارآلات، مصنوعات چاقوسازی، قاشق و چنگال، از فلزات معمولی، اجزا و قطعات این مصنوعات از فلزات معمولی	۸۲	۴۲
۷۹۴,۸۴۷	۱,۰۴۰,۷۳۱	فرآورده های خوراکی گوناگون	۲۱	۴۳
۷۸۴,۸۴۶	۱,۸۱۹,۴۹۳	چوب و اشیا چوبی، زغال چوب	۴۴	۴۴
۷۷۰,۳۸۰	۵۴۷,۹۰۲	نوشابه ها، آبگون های الکلی و سرکه	۲۲	۴۵
۷۵۳,۴۸۷	۸۴۱,۱۵۱	توتون و تنباکو و بدل توتون و تنباکوی ساخته شده	۲۴	۴۶
۷۴۴,۰۳۴	۳,۸۱۷,۹۱۰	نمک، گوگرد، خاک و سنگ، گچ، آهک و سیمان	۲۵	۴۷
۶۴۸,۰۳۹	۹۴۲,۵۸۴	کاکائو و فرآورده های آن	۱۸	۴۸
۶۳۲,۹۰۵	۲,۰۹۰,۱۹۵	مصنوعات از سنگ، گچ، سیمان، پنبه نسوز...	۶۸	۴۹
۶۲۵,۴۶۷	۱,۰۷۰,۱۹۶	قند، شکر و شیرینی	۱۷	۵۰
۵۸۵,۲۰۰	۱,۸۵۸,۵۷۰	محصولات سرامیکی	۶۹	۵۱
۵۸۱,۰۹۷	۴۹۵,۰۰۰	مواد آلومینوئید، محصولات بر اساس نشاسته یا فکول تغییر یافته ...	۳۵	۵۲
۵۶۴,۰۰۱	۱,۱۴۸,۱۰۴	مصنوعات گوناگون	۹۶	۵۳
۵۴۸,۴۲۰	۳۳۵,۴۸۵	پارچه های نسجی آغشته، اندوده، پوشاننده یا مطبق شده، اشیا نسجی از...	۵۹	۵۴
۵۳۰,۷۵۷	۲۸۵,۷۵۵	قهوه، چای، ماته و ادویه	۹	۵۵
۵۲۱,۶۱۲	۲,۰۵۲,۴۲۰	پارچه های کشیاف یا قلاب باف	۶۰	۵۶

۴۶۵,۵۱۴	۵۱۳,۳۰۸	اشیا ساخته شده از چرم، مصنوعات زین و برگ سازی، لوازم سفر، کیف های دستی و محفظه های همانند، اشیا ساخته شده از روده...	۴۲	۵۷
۴۵۶,۳۸۲	۶۲,۴۵۲	سرب و مصنوعات از سرب	۷۸	۵۸
۴۳۵,۴۶۴	۲۹۶,۲۹۲	سایر فلزات معمولی، سرمت ها، مصنوعات از این مواد	۸۱	۵۹
۴۲۶,۰۵۸	۱,۱۲۶,۸۳۶	اوات، نمد و پارچه های نیافته، نخ های ویژه، ریسمان، طناب، کابل و...	۵۶	۶۰
۳۹۶,۰۵۰	۱۹۴,۶۰۸	نیکل و مصنوعات از نیکل	۷۵	۶۱
۳۸۳,۸۲۸	۴۱,۱۸۳	اشیا صنعت ساعت سازی	۹۱	۶۲
۳۸۱,۸۶۹	۶۵,۷۱۴	سایرالیاف نسجی نباتی، نخ کاغذی و پارچه های تار و پودباف از نخ کاغذی	۵۳	۶۳
۳۵۴,۸۱۲	۲۴۰,۷۸۴	بازیچه، اسباب بازی و لوازم ورزشی، اجزا و قطعات و متفرعات آن ها	۹۵	۶۴
۳۳۴,۵۴۸	۸۸,۶۸۰	پشم، موی نرم (کرک) یا زبر حیوان، نخ و پارچه های تار و پودباف از موی یال و دم	۵۱	۶۵
۳۱۸,۸۹۱	۲۶۰,۱۱۱	پوست خام (غیر از پوست های نرم) و چرم	۴۱	۶۶
۳۰۴,۶۳۶	۱,۵۴۸,۹۹۱	ماهی ها و قشر داران، صدفداران و سایر آبزیان فاقد ستون فقرات	۳	۶۷
۲۸۷,۲۹۲	۱,۹۰۱,۵۶۲	محصولات صنعت آردسازی، مالت، نشاسته و فکول، اینولین، گلوتن گندم	۱۱	۶۸
۲۸۲,۰۴۴	۲,۶۲۷,۵۳۷	فرآورده های غلات، آرد، نشاسته، فکول یا شیر، نان های شیرینی	۱۹	۶۹
۲۴۸,۱۴۲	۳,۰۷۹,۶۱۴	فرآورده ها از سبزیجات، میوه ها یا از سایر اجزا نباتات	۲۰	۷۰
۲۳۸,۹۸۲	۲,۷۷۱,۶۱۶	سایر اشیا نسجی دوخته و مهیا...	۶۳	۷۱
۲۰۳,۶۴۰	۳۷,۸۲۰	قلع و مصنوعات از قلع	۸۰	۷۲
۱۸۹,۲۶۱	۴۴۳,۹۹۷	پارچه های تار و پود باف مخصوص، پارچه های نسجی منگوله باف...	۵۸	۷۳
۱۸۵,۸۸۶	۱,۱۳۷,۴۲۷	اسلحه و مهمات، اجزا و قطعات و متفرعات آن ها	۹۳	۷۴
۱۸۰,۹۰۴	۱۲۹,۰۱۳	حیوانات زنده	۱	۷۵
۱۵۳,۳۶۲	۲۸۴,۰۰۰	لکوموتیوهای راه آهن یا تراموای، نواقل روی خط ...	۸۶	۷۶
۱۴۰,۵۸۰	۱,۱۴۹,۰۰۲	گوشت و احشا خوراکی	۲	۷۷
۱۴۰,۲۱۸	۲۰,۰۵۰	محصولات عکاسی و سینماتوگرافی	۳۷	۷۸
۱۳۴,۷۱۴	۹۷۷,۸۷۰	شیر و محصولات لبنی، تخم پرندگان، عسل طبیعی	۴	۷۹
۱۱۹,۱۳۳	۲۱۹,۷۷۷	کتاب، روزنامه، تصویر و سایر محصولات صنعت چاپ، دست نوشته ها، تایپ شده ها و نقشه ها	۴۹	۸۰
۸۲,۹۱۴	۴۷,۵۸۵	انگم ها، صمغ ها، رزین ها و سایر شیره ها و عصاره نباتی	۱۳	۸۱
۸۲,۴۲۷	۱۰۲,۹۹۸	سایر محصولات حیوانی	۵	۸۲
۷۵,۸۵۷	۲,۸۱۹,۵۱۷	فرش و سایر کفپوش ها از مواد نسجی	۵۷	۸۳
۷۲,۸۴۵	۱۰۴,۸۹۷	کلاه و اجزا کلاه	۶۵	۸۴
۷۰,۳۶۰	۵۶,۶۱۶	باروت و مواد منفجره ...	۳۶	۸۵
۶۳,۸۲۲	۱۶۳,۰۹۹	پوست های نرم طبیعی و پوست های نرم بدلی، اشیا ساخته شده از آنها	۴۳	۸۶
۴۷,۵۳۵	۱۳۸,۲۵۰	نباتات زنده و محصولات گلکاری	۶	۸۷
۴۶,۷۴۸	۴۶۸,۱۷۶	کالاهایی که در جای دیگر مشخص نشده	۹۹	۸۸
۴۲,۷۰۹	۱۶,۴۹۹	آلات موسیقی، اجزا و قطعات و متفرعات این آلات	۹۲	۸۹

۳۰,۶۲۲	۹,۴۳۴	پر و پر نرم آماده و اشیا ساخته شده از پر یا پر نرم، گل های مصنوعی، اشیا ساخته شده از موی انسان	۶۷	۹۰
۲۵,۶۲۳	۱,۶۷۷	ابریشم	۵۰	۹۱
۲۴,۲۱۸	۲۶۸,۴۲۴	فرآورده های گوشت، ماهی یا قشرداران، صدفداران یا سایر آبزیان فاقد ستون فقرات	۱۶	۹۲
۱۸,۲۲۶	۱۶,۶۶۶	اشیا هنری، اشیا کلکسیون یا عتیقه	۹۷	۹۳
۱۶,۳۸۶	۳۸,۲۸۹	مواد قابل بافت، سایر محصولات نباتی	۱۴	۹۴
۱۶,۳۷۰	۳,۶۹۲	مصنوعات حصیربافی یا سببافی	۴۶	۹۵
۱۲,۱۹۰	۵,۵۳۶	چوب پنبه و اشیا ساخته شده از چوب پنبه	۴۵	۹۶
۱۰,۶۴۹	۱۵,۰۵۵	چتر بارانی، چتر آفتابی، عصا، عصای صندلی شو، شلاق، تازیانه و اجزا آنها	۶۶	۹۷

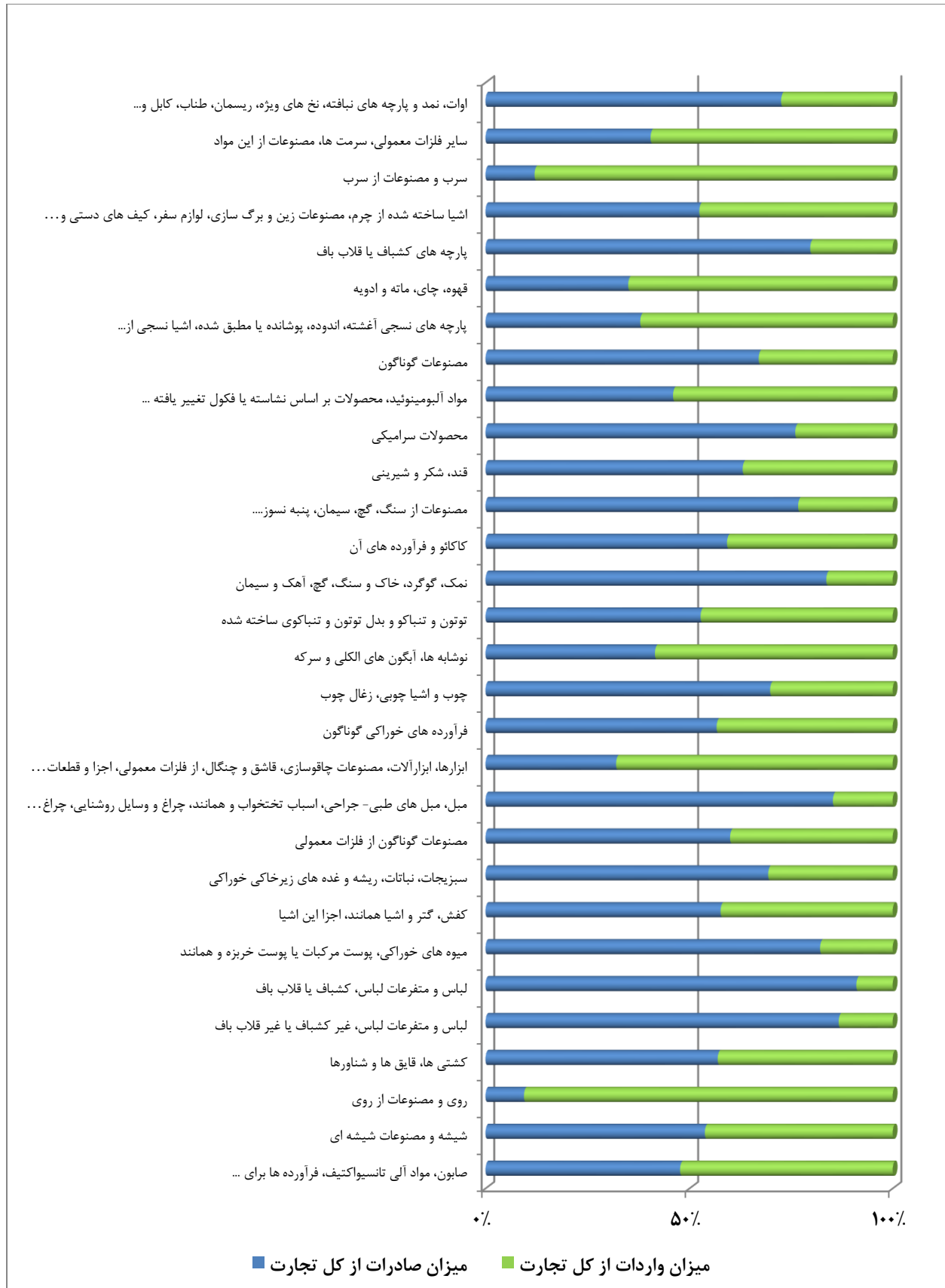
منبع: ITC

نمودار شماره ۳۷- ترکیب تجارت ترکیه در هر گروه کالایی در سال ۲۰۲۲

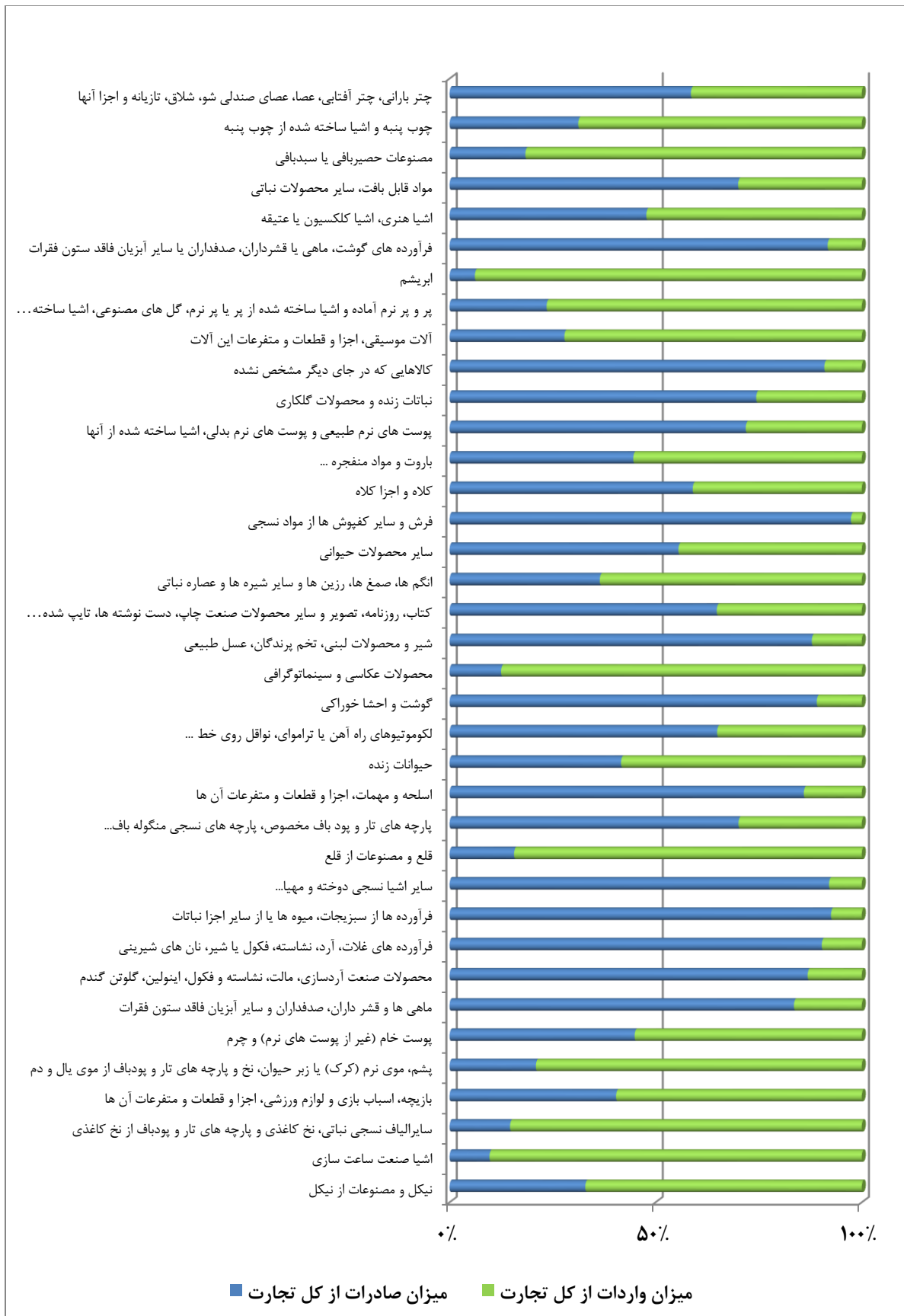

منبع: ITC

ادامه نمودار شماره ۳۷- ترکیب تجارت ترکیه در هر گروه کالایی در سال ۲۰۲۲

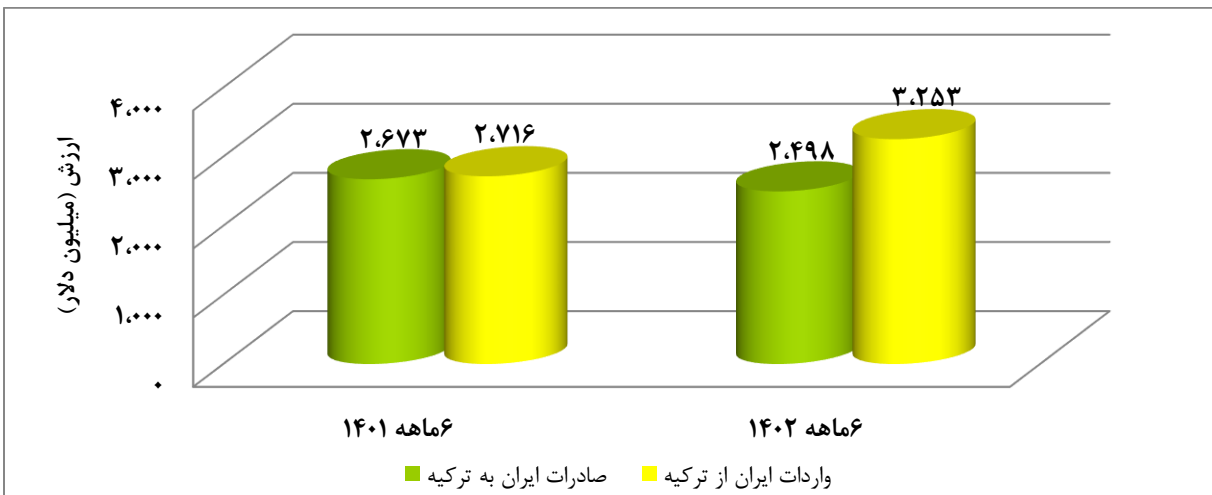
ادامه نمودار شماره ۳۷- ترکیب تجارت ترکیه در هر گروه کالایی در سال ۲۰۲۲

۳.۲. تجارت ترکیه با ایران

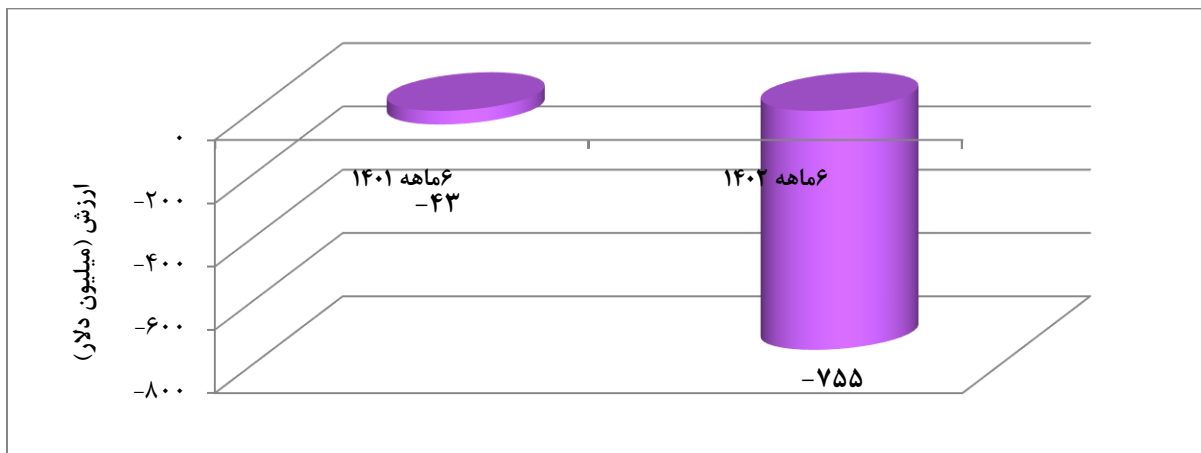
بر اساس آمار تجارت خارجی گمرک جمهوری اسلامی ایران، در ۶ ماهه نخست سال ۱۴۰۲، میزان واردات ایران از کشور ترکیه در حدود ۳،۲۵۳ میلیون دلار و میزان صادرات ایران به ترکیه قریب به ۲،۴۹۸ میلیون دلار می‌باشد. در ۶ ماهه نخست سال ۱۴۰۱، واردات ایران از ترکیه بیش از ۲،۷۱۶ میلیون دلار و صادرات ایران به ترکیه بالغ بر ۲،۶۷۳ میلیون دلار بوده است. به عبارت دیگر تراز تجاری ایران با ترکیه در ۶ ماهه نخست سال ۱۴۰۲ منفی و در حدود ۷۵۵ میلیون دلار و برای مدت مشابه سال قبل نیز منفی و قریب به ۴۳ میلیون دلار می‌باشد. صادرات ایران به ترکیه در ۶ ماهه نخست سال ۱۴۰۲ نسبت به مدت مشابه سال قبل در حدود ۷ درصد کاهش داشته و واردات ایران از ترکیه در این مدت در حدود ۲۰ درصد افزایش داشته است.

نمودار شماره ۳۸- مبادلات تجاری ایران با ترکیه طی ۶ ماهه نخست سال های ۱۴۰۲ و ۱۴۰۱

منبع: گمرک ج.ا.ایران

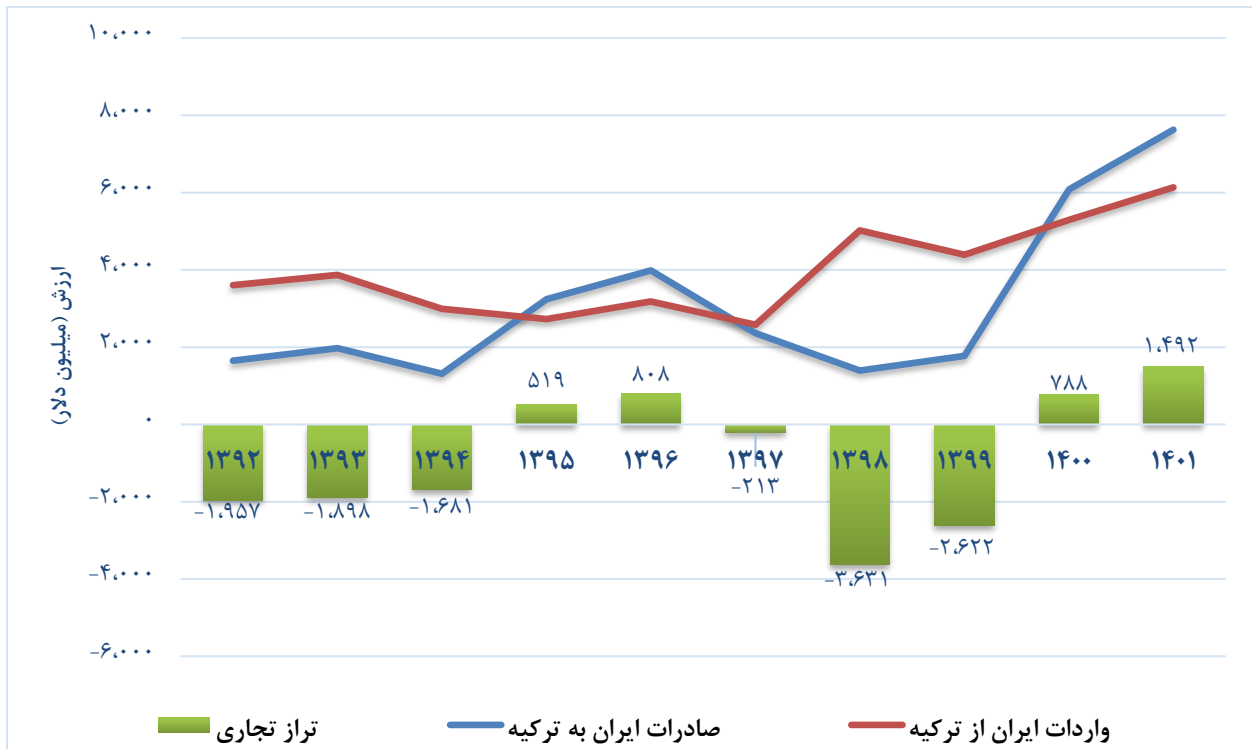
نمودار شماره ۳۹- تراز تجاری ایران با ترکیه طی ۶ ماهه نخست سال های ۱۴۰۲ و ۱۴۰۱

منبع: گمرک ج.ا.ایران

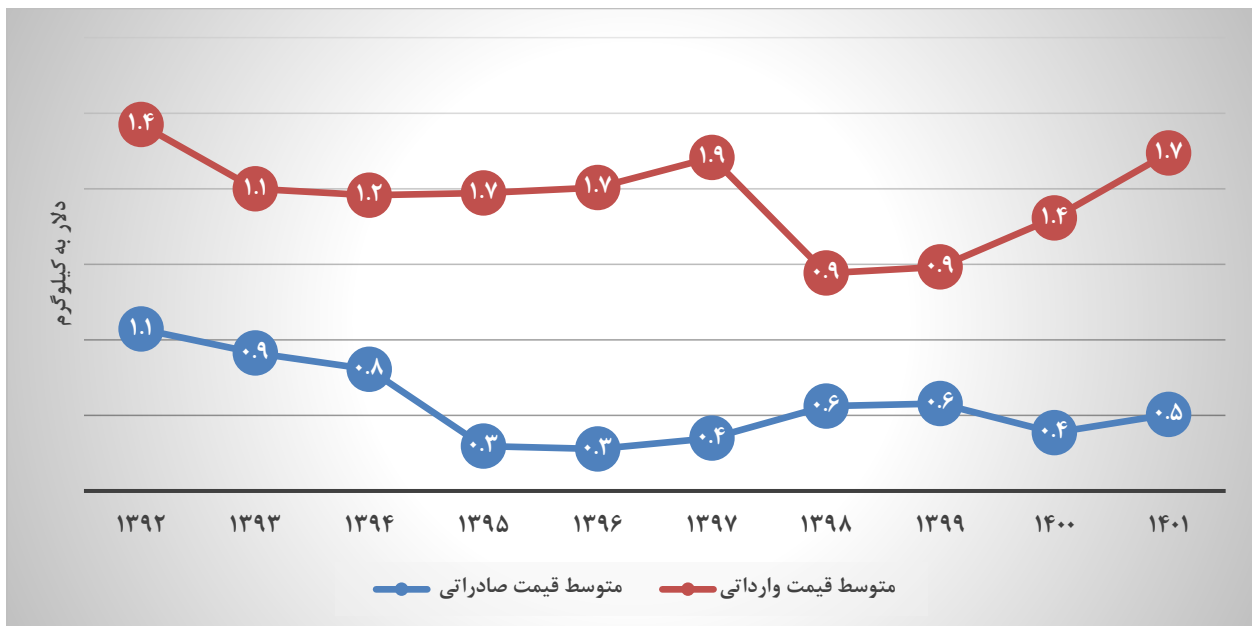

نمودار شماره ۴۰- روند مبادلات برون مرزی ایران با ترکیه طی سال های ۱۳۹۲ تا ۱۴۰۱

منبع: گمرک ج.ا.ایران

نمودار شماره ۴۱- متوسط قیمت صادراتی و وارداتی ایران و ترکیه طی سال های ۱۳۹۲ تا ۱۴۰۱

منبع: گمرک ج.ا.ایران

جدول شماره ۲۰ - اقلام صادراتی ایران به ترکیه در سال ۱۴۰۰

ردیف	شرح کالای صادراتی	ارزش دلاری	ردیف	شرح کالای صادراتی	ارزش دلاری
۱	سوخت های معدنی، روغن های معدنی و محصولات حاصل از تقطیر آنها، مواد قیری، موم های معدنی	۲,۴۱۴,۳۳۱,۱۵۹	۱۱	سایر میوه های خوراکی، پوست مرکبات یا پوست خربزه و همانند، به جز پسته و خرما	۴۷,۸۸۴,۶۰۹
۲	مواد پلاستیکی و اشیا ساخته شده از این مواد	۷۰۲,۵۹۰,۶۹۰	۱۲	پسته تازه و خشک کرده	۴۴,۲۵۲,۲۸۵
۳	کودها	۶۷۸,۱۸۲,۶۲۹	۱۳	فرآورده ها از سبزیجات، میوه ها یا از سایر اجزا نباتات	۴۲,۸۶۴,۸۳۶
۴	آلومینیوم و مصنوعات از آلومینیوم	۵۸۷,۲۶۶,۲۶۸	۱۴	شیشه و مصنوعات شیشه ای	۴۱,۴۵۶,۸۷۷
۵	مس و مصنوعات از مس	۴۹۲,۸۱۴,۹۵۶	۱۵	خرما تازه و خشک کرده	۲۶,۹۰۲,۵۰۷
۶	روی و مصنوعات از روی	۲۷۴,۹۲۰,۳۷۳	۱۶	محصولات گوناگون صنایع شیمیایی	۲۵,۶۰۱,۱۱۶
۷	چدن، آهن و فولاد	۲۰۷,۵۷۳,۱۱۸	۱۷	کائوچو و اشیا ساخته شده از کائوچو	۲۴,۲۶۵,۸۰۲
۸	مروارید طبیعی یا پرورده، سنگ های گرانبها یا نیمه گرانبها، فلزات گرانبها، فلزات دارای روکش یا پوشش از فلزات گرانبها و اشیا ساخته شده از این مواد، زیورآلات بدلی، سکه	۱۳۶,۹۴۸,۳۲۸	۱۸	کاغذ و مقوا، اشیا ساخته شده از خمیر کاغذ، از کاغذ یا از مقوا	۱۶,۴۳۴,۸۴۴
۹	محصولات شیمیایی آلی	۱۱۳,۶۲۳,۷۱۱	۱۹	مصنوعات از چدن، آهن و فولاد	۱۳,۹۸۹,۲۳۸
۱۰	محصولات شیمیایی غیرآلی، ترکیبات آلی یا غیرآلی فلزات گرانبها...	۵۱,۲۵۷,۸۴۶	۲۰	محصولات سرامیکی	۱۳,۸۵۸,۰۴۹

منبع: گمرک ج.ا.ایران

جدول شماره ۲۱ - اقلام وارداتی ایران از ترکیه در سال ۱۴۰۰

ردیف	شرح کالای وارداتی	ارزش دلاری	ردیف	شرح کالای وارداتی	ارزش دلاری
۱	رآکتورهای هسته ای، دیگ های بخار و آبگرم، ماشین آلات و وسایل مکانیکی، اجزا و قطعات آن ها	۶۵۳,۸۷۶,۲۵۴	۱۱	الیاف سنتتیک یا مصنوعی غیریکسره (Man-Made Staple)	۱۴۷,۰۶۳,۸۰۳
۲	وسایل نقلیه زمینی غیر از نواقل روی خط راه آهن یا تراموای، و...	۵۰۵,۶۲۳,۹۷۶	۱۲	چدن، آهن و فولاد	۱۳۸,۳۵۴,۰۹۵

۱۲۳,۱۱۷,۴۱۰	محصولات دارویی	۱۳	۴۹۹,۵۲۶,۷۲۸	چربی ها روغن های حیوانی یا نباتی، فرآورده های حاصل از تفکیک آن ها، چربی های خوراکی آماده، موم های حیوانی یا نباتی	۳
۱۱۸,۱۱۴,۶۲۲	محصولات گوناگون صنایع شیمیایی	۱۴	۳۶۰,۲۰۲,۶۰۲	غلات	۴
۱۱۴,۴۱۳,۵۰۹	محصولات شیمیایی آلی	۱۵	۲۵۴,۰۲۴,۴۴۹	ماشین آلات و دستگاه های برقی و اجزا و قطعات آن ها، دستگاه های ضبط و پخش صوت، دستگاه های ضبط و پخش صوت و تصویر تلویزیونی...	۵
۹۵,۳۳۰,۲۳۳	کاغذ و مقوا، اشیاء ساخته شده از خمیر کاغذ، از کاغذ یا از مقوا	۱۶	۲۴۶,۲۴۵,۳۸۳	موز سبز تازه یا خشک کرده	۶
۷۷,۶۲۸,۲۴۹	آلات و دستگاه های اپتیک، عکاسی، سینماتوگرافی، سنجش، کنترل، دقت سنجی، آلات و دستگاه های طبی - جراحی، اجزا و قطعات و متفرعات آن ها	۱۷	۲۳۲,۰۹۶,۳۳۱	مواد پلاستیکی و اشیاء ساخته شده از این مواد	۷
۷۲,۸۰۱,۵۳۳	چوب و اشیاء چوبی، زغال چوب	۱۸	۱۹۹,۶۹۲,۶۱۷	دانه و میوه های روغن دار، دانه و بذر میوه های گوناگون، نباتات صنعتی یا دارویی، کاه و نواله	۸
۶۷,۳۳۶,۶۰۰	عصاره های دباغی یا رنگرزی، تانن ها و مشتقات آن ها، مواد...	۱۹	۱۸۳,۵۹۹,۱۱۰	گوشت و احشا خوراکی	۹
۶۴,۶۹۳,۳۸۸	شیر و محصولات لبنی، تخم پرندگان، عسل طبیعی	۲۰	۱۵۷,۱۹۲,۴۰۰	آخال و تفاله صنایع خوراک سازی، خوراکی های آماده برای حیوانات	۱۰

منبع: گمرک ج.ا.ایران

جدول شماره ۲۲ - اقلام صادراتی ایران به ترکیه در سال ۱۴۰۱

ردیف	شرح کالای صادراتی	ارزش دلاری	ردیف	شرح کالای صادراتی	ارزش دلاری
۱	سوخت های معدنی، روغن های معدنی و محصولات حاصل از تقطیر آنها، مواد قیری، موم های معدنی	۳,۶۱۰,۸۶۸,۸۷۹	۱۱	سایر میوه های خوراکی، پوست مرکبات یا پوست خربزه و همانند، به جز پسته و خرما	۴۷,۸۰۵,۵۴۴
۲	کودها	۱,۰۰۸,۵۲۹,۲۲۴	۱۲	مروارید طبیعی یا پرورده، سنگ های گرانبها یا نیمه گرانبها، فلزات گرانبها، فلزات دارای روکش یا پوشش از فلزات گرانبها و اشیاء ساخته شده از این مواد، زیورآلات بدلی، سکه	۴۵,۳۳۵,۶۱۲

۳	آلومینیوم و مصنوعات از آلومینیوم	۶۶۱,۲۱۱,۴۱۷	۱۳	فرآورده ها از سبزیجات، میوه ها یا از سایر اجزا نباتات	۴۳,۵۵۱,۰۸۵
۴	مواد پلاستیکی و اشیا ساخته شده از این مواد	۴۶۴,۶۶۴,۵۳۳	۱۴	خرما تازه و خشک کرده	۲۹,۷۵۷,۰۱۷
۵	مس و مصنوعات از مس	۴۵۹,۵۶۹,۳۸۳	۱۵	محصولات گوناگون صنایع شیمیایی	۲۳,۸۴۸,۰۹۸
۶	چدن، آهن و فولاد	۳۸۲,۰۵۶,۵۴۹	۱۶	مصنوعات از چدن، آهن و فولاد	۱۹,۹۲۶,۴۷۸
۷	روی و مصنوعات از روی	۳۷۴,۹۶۰,۰۴۹	۱۷	راکتورهای هسته ای، دیگ های بخار و آبگرم، ماشین آلات و وسایل مکانیکی، اجزا و قطعات آن ها	۱۷,۲۷۰,۶۰۰
۸	محصولات شیمیایی غیرآلی، ترکیبات آلی یا غیرآلی فلزات گرانبها...	۱۰۶,۵۹۸,۴۷۲	۱۸	کائوچو و اشیا ساخته شده از کائوچو	۱۶,۸۵۷,۵۷۵
۹	محصولات شیمیایی آلی	۵۹,۲۲۳,۸۷۰	۱۹	پسته تازه و خشک کرده	۱۵,۹۷۱,۵۵۷
۱۰	شیشه و مصنوعات شیشه ای	۵۴,۲۹۰,۵۵۱	۲۰	پوست خام (غیر از پوست های نرم) و چرم	۱۴,۰۰۵,۵۸۷

منبع: گمرک ج.ا.ایران

جدول شماره ۲۳ - اقلام وارداتی ایران از ترکیه در سال ۱۴۰۱

ردیف	شرح کالای وارداتی	ارزش دلاری	ردیف	شرح کالای وارداتی	ارزش دلاری
۱	وسایل نقلیه زمینی غیر از نواقل روی خط راه آهن یا تراموای، و...	۸۵۳,۵۲۳,۷۸۶	۱۱	محصولات شیمیایی آلی	۱۴۳,۹۹۵,۶۱۶
۲	چربی ها روغن های حیوانی یا نباتی، فرآورده های حاصل از تفکیک آن ها، چربی های خوراکی آماده، موم های حیوانی یا نباتی	۷۹۵,۵۸۸,۸۰۹	۱۲	محصولات شیمیایی غیرآلی، ترکیبات آلی یا غیرآلی فلزات گرانبها...	۱۱۴,۲۳۴,۱۷۲
۳	راکتورهای هسته ای، دیگ های بخار و آبگرم، ماشین آلات و وسایل مکانیکی، اجزا و قطعات آن ها	۷۲۰,۳۵۷,۵۲۸	۱۳	خمیر چوب یا سایر مواد الیافی سلولزی، کاغذ یا مقوا برای بازیافت (آخال و ضایعات)	۱۰۵,۲۵۵,۷۷۱
۴	غلات	۵۰۱,۵۲۳,۰۱۲	۱۴	کاغذ و مقوا، اشیا ساخته شده از خمیر کاغذ، از کاغذ یا از مقوا	۹۸,۰۲۳,۶۷۸
۵	مواد پلاستیکی و اشیا ساخته شده از این مواد	۳۱۸,۲۵۷,۷۵۹	۱۵	محصولات گوناگون صنایع شیمیایی	۹۳,۱۳۰,۰۶۱
۶	ماشین آلات و دستگاه های برقی و اجزا و قطعات آن ها، دستگاه های ضبط و پخش صوت، دستگاه های ضبط و پخش صوت و تصویر تلویزیونی...	۲۸۱,۰۶۹,۱۱۸	۱۶	محصولات دارویی	۹۱,۲۰۱,۶۵۲

۸۰,۲۹۲,۰۰۵	قطعات منفصله ماشین آلات راهسازی، خودو و سایر ماشین آلات	۱۷	۲۲۷,۳۲۳,۶۰۴	میوه های خوراکی، پوست مرکبات یا پوست خریزه و همانند	۷
۷۴,۴۳۵,۷۹۲	آلات و دستگاه های اپتیک، عکاسی، سینماتوگرافی، سنجش، کنترل، دقت سنجی، آلات و دستگاه های طبی - جراحی، اجزا و قطعات و متفرعات آن ها	۱۸	۲۰۱,۶۳۲,۰۹۹	الیاف سنتتیک یا مصنوعی غیریکسره (Man-Made Staple)	۸
۶۷,۷۲۵,۹۷۸	عصاره های دباغی یا رنگرزی، تانن ها و مشتقات آن ها، مواد...	۱۹	۱۸۷,۵۹۹,۱۶۱	دانه و میوه های روغن دار، دانه و بذر میوه های گوناگون، نباتات صنعتی یا دارویی، کاه و نواله	۹
۶۷,۰۲۲,۴۸۱	چوب و اشیا چوبی، زغال چوب	۲۰	۱۸۲,۷۹۱,۵۶۴	چدن، آهن و فولاد	۱۰

منبع: گمرک ج.ا.ایران

جدول شماره ۲۴ - اقلام صادراتی ایران به ترکیه در ۶ ماهه نخست سال ۱۴۰۲

ردیف	شرح کالای صادراتی	ارزش دلاری	ردیف	شرح کالای صادراتی	ارزش دلاری
۱	سوخت های معدنی، روغن های معدنی و محصولات حاصل از تقطیر آنها، مواد قیری، موم های معدنی	۹۹۵,۵۴۴,۲۵۰	۱۱	شیشه و مصنوعات شیشه ای	۱۹,۹۶۷,۲۵۵
۲	کودها	۴۳۱,۷۴۳,۰۵۱	۱۲	فرآورده ها از سبزیجات، میوه ها یا از سایر اجزا نباتات	۱۶,۴۳۸,۴۲۲
۳	آلومینیوم و مصنوعات از آلومینیوم	۲۸۳,۱۰۴,۶۱۹	۱۳	رآکتورهای هسته ای، دیگ های بخار و آبگرم، ماشین آلات و وسایل مکانیکی، اجزا و قطعات آن ها	۱۲,۲۲۹,۹۴۹
۴	مس و مصنوعات از مس	۱۵۹,۷۳۹,۳۰۲	۱۴	محصولات شیمیایی آلی	۱۰,۵۷۰,۵۰۴
۵	مواد پلاستیکی و اشیا ساخته شده از این مواد	۱۴۶,۲۵۰,۱۶۴	۱۵	مصنوعات از چدن، آهن و فولاد	۹,۵۰۹,۱۶۹
۶	چدن، آهن و فولاد	۱۱۷,۰۳۱,۰۷۲	۱۶	سنگ فلز، جوش و خاکستر	۶,۹۲۰,۰۶۱
۷	روی و مصنوعات از روی	۱۱۵,۳۱۳,۱۰۱	۱۷	محصولات گوناگون صنایع شیمیایی	۶,۵۵۰,۵۱۰
۸	محصولات شیمیایی غیرآلی، ترکیبات آلی یا غیرآلی فلزات گرانبها...	۳۸,۲۰۹,۶۸۷	۱۸	کائوچو و اشیا ساخته شده از کائوچو	۶,۲۹۹,۶۱۴

۵,۵۰۲,۹۲۰	صابون، مواد آلی تانسئواکتیف، فرآورده ها برای ...	۱۹	۲۶,۰۵۴,۷۵۱	مروارید طبیعی یا پرورده، سنگ های گرانبها یا نیمه گرانبها، فلزات گرانبها، فلزات دارای روکش یا پوشش از فلزات گرانبها و اشیا ساخته شده از این مواد، زیورآلات بدلی، سکه	۹
۵,۱۱۴,۸۴۸	محصولات سرامیکی	۲۰	۲۰,۶۵۸,۵۵۹	سایر میوه های خوراکی، پوست مرکبات یا پوست خربزه و همانند، به جز پسته و خرما	۱۰

منبع: گمرک ج.ا.ایران

جدول شماره ۲۵ - اقلام وارداتی ایران از ترکیه در ۶ ماهه نخست سال ۱۴۰۲

ردیف	شرح کالای وارداتی	ارزش دلاری	ردیف	شرح کالای وارداتی	ارزش دلاری
۱	چربی ها روغن های حیوانی یا نباتی، فرآورده های حاصل از تفکیک آن ها، چربی های خوراکی آماده، موم های حیوانی یا نباتی	۵۶۴,۹۵۹,۵۶۴	۱۱	محصولات شیمیایی آلی	۷۸,۰۵۳,۹۶۷
۲	رآکتورهای هسته ای، دیگ های بخار و آبگرم، ماشین آلات و وسایل مکانیکی، اجزا و قطعات آن ها	۳۵۷,۱۳۴,۱۵۶	۱۲	محصولات شیمیایی غیرآلی، ترکیبات آلی یا غیرآلی فلزات گرانبها،...	۶۷,۴۶۹,۴۴۷
۳	وسایل نقلیه زمینی غیر از نواقل روی خط راه آهن یا تراموای، و...	۲۳۸,۳۱۵,۰۸۴	۱۳	قطعات منفصله ماشین آلات راهسازی، خودو و سایر ماشین آلات	۶۰,۴۳۵,۴۶۳
۴	غلات	۲۱۸,۳۷۲,۰۵۱	۱۴	محصولات گوناگون صنایع شیمیایی	۵۳,۲۰۳,۴۶۵
۵	ماشین آلات و دستگاه های برقی و اجزا و قطعات آن ها، دستگاه های ضبط و پخش صوت، دستگاه های ضبط و پخش صوت و تصویر تلویزیونی...	۱۷۲,۶۲۳,۷۹۳	۱۵	آلات و دستگاه های اپتیک، عکاسی، سینماتوگرافی، سنجش، کنترل، دقت سنجی، آلات و دستگاه های طبی- جراحی، اجزا و قطعات و متفرعات آن ها	۵۳,۰۹۷,۶۶۶
۶	مواد پلاستیکی و اشیا ساخته شده از این مواد	۱۴۶,۶۵۲,۷۵۲	۱۶	کاغذ و مقوا، اشیا ساخته شده از خمیر کاغذ، از کاغذ یا از مقوا	۴۵,۷۸۴,۱۲۳
۷	مروارید طبیعی یا پرورده، سنگ های گرانبها یا نیمه گرانبها، فلزات گرانبها، فلزات دارای روکش یا پوشش از فلزات گرانبها و اشیا ساخته شده از این مواد، زیورآلات بدلی، سکه	۱۳۵,۱۸۶,۳۳۹	۱۷	آخال و تفاله صنایع خوراک سازی، خوراکی های آماده برای حیوانات	۴۴,۵۲۵,۴۶۹

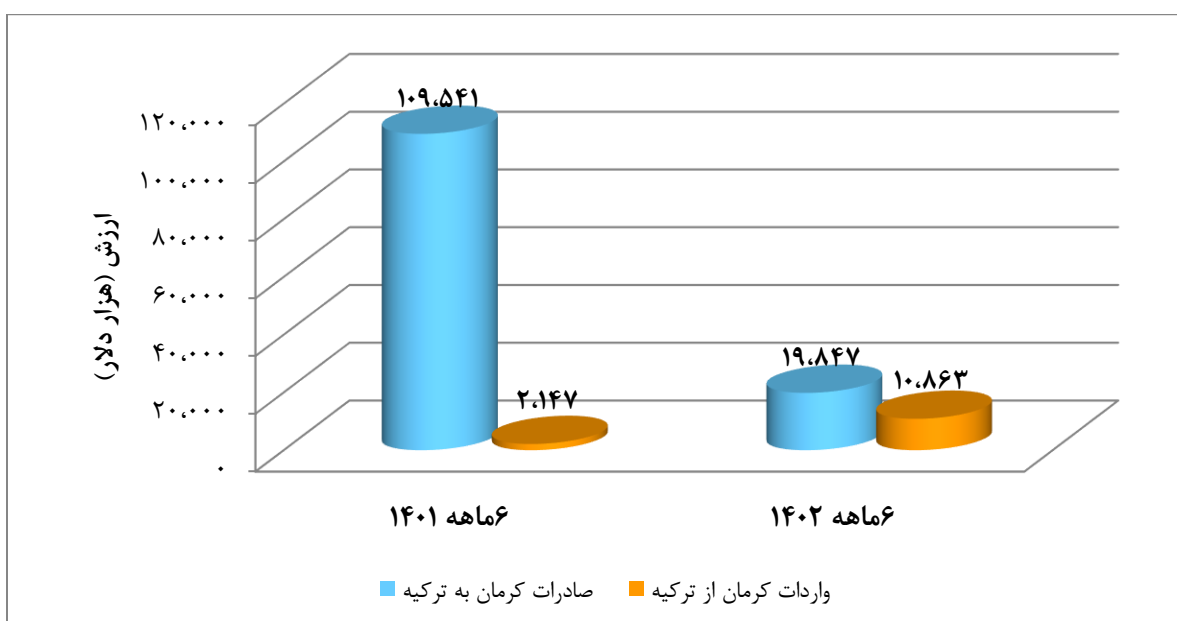
۴۳,۴۸۲,۹۷۳	خمیر چوب یا سایر مواد الیافی سلولزی، کاغذ یا مقوا برای بازیافت (آخال و ضایعات)	۱۸	۱۲۷,۲۱۶,۰۴۰	چدن، آهن و فولاد	۸
۴۲,۸۴۴,۶۱۰	محصولات دارویی	۱۹	۱۰۴,۲۳۳,۳۷۸	میوه های خوراکی، پوست مرکبات یا پوست خربزه و همانند	۹
۳۷,۳۴۲,۳۳۵	عصاره های دباغی یا رنگریزی، تانن ها و مشتقات آن ها، مواد...	۲۰	۹۶,۹۲۲,۷۴۸	الیاف سنتتیک یا مصنوعی غیریکسره (Man-Made Staple)	۱۰

منبع: گمرک ج.ا.ایران

۳.۳. تجارت ترکیه با استان کرمان

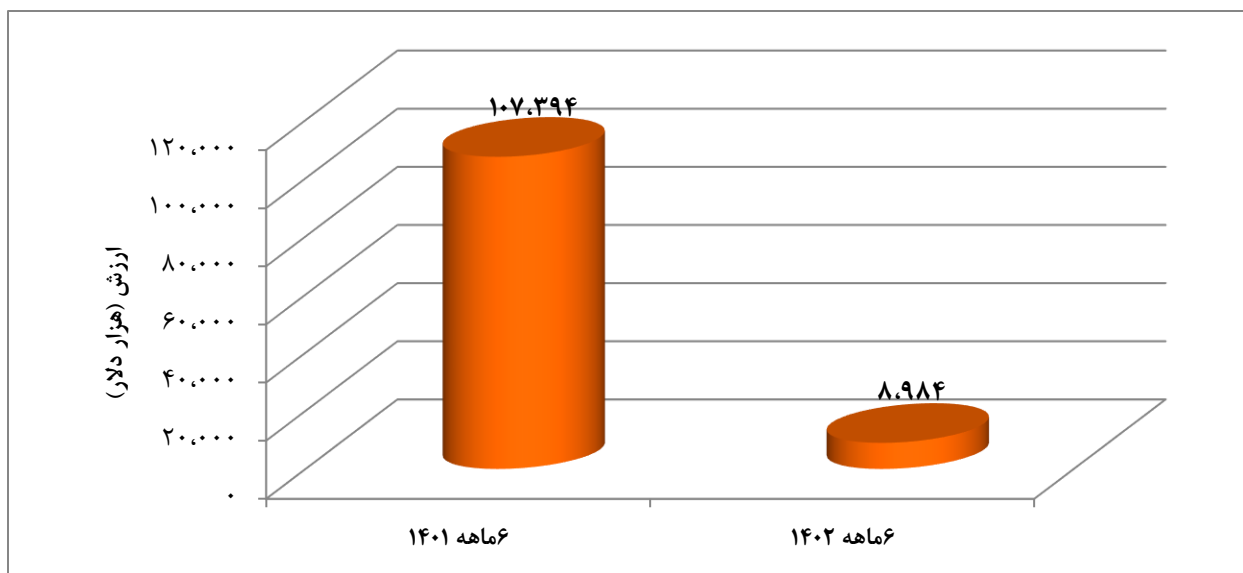
در ۶ ماهه نخست سال ۱۴۰۲ میزان صادرات از طریق گمرکات استان کرمان به ترکیه قریب به ۱۹,۸۴۷ هزار دلار و میزان واردات گمرکات استان از این کشور در حدود ۱۰,۸۶۳ هزار دلار بوده است. در ۶ ماهه نخست سال ۱۴۰۱ صادرات گمرکات استان کرمان به ترکیه نزدیک به ۱۰۹,۵۴۱ هزار دلار و واردات از کشور ترکیه به این گمرکات بالغ بر ۲,۱۴۷ هزار دلار بوده است. به عبارت دیگر صادرات استان در ۶ ماهه نخست ۱۴۰۲ به کشور ترکیه در مقایسه با مدت مشابه سال قبل، کاهشی در حدود ۸۲ درصد و واردات استان از این کشور در مقطع زمانی یکسان افزایشی در حدود ۴۰۶ درصد داشته است.

نمودار شماره ۴۲- مبادلات تجاری کرمان با ترکیه طی ۶ ماهه نخست سال های ۱۴۰۱ و ۱۴۰۲

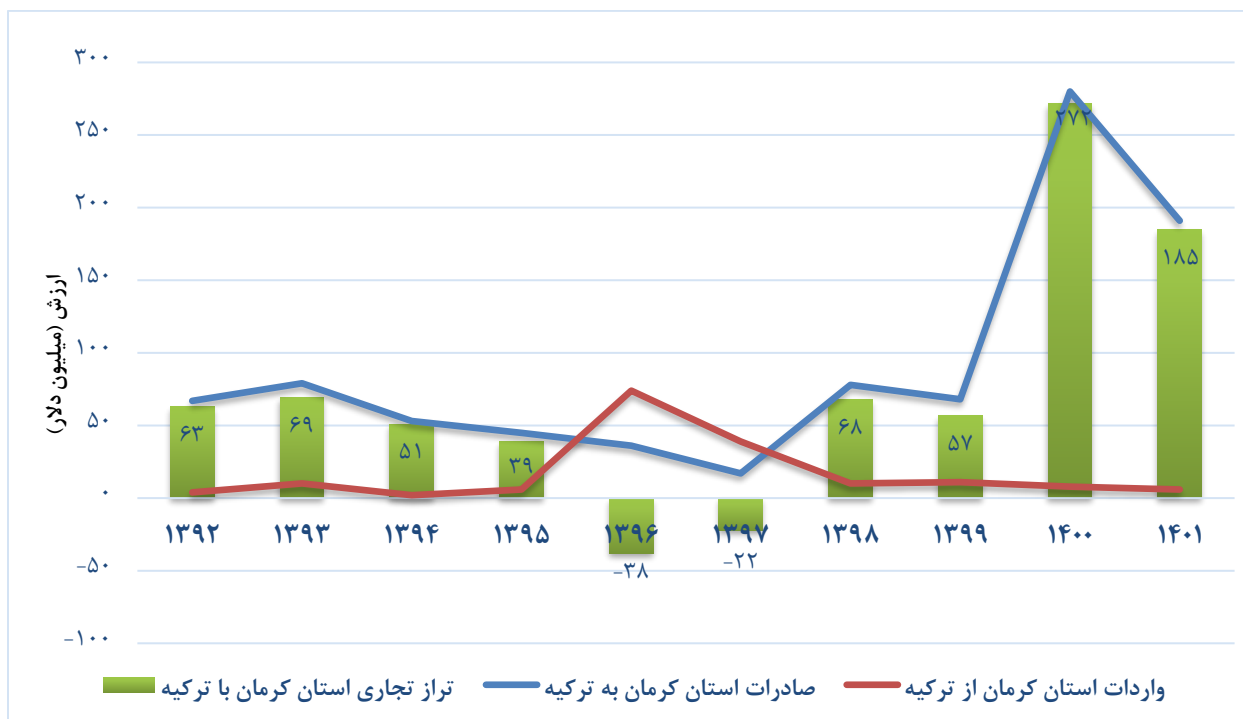
منبع: گمرک ج.ا.ایران

نمودار شماره ۴۳- تراز تجاری کرمان با ترکیه طی ۶ ماهه نخست سال های ۱۴۰۱ و ۱۴۰۲

منبع: گمرک ج.ا.ایران

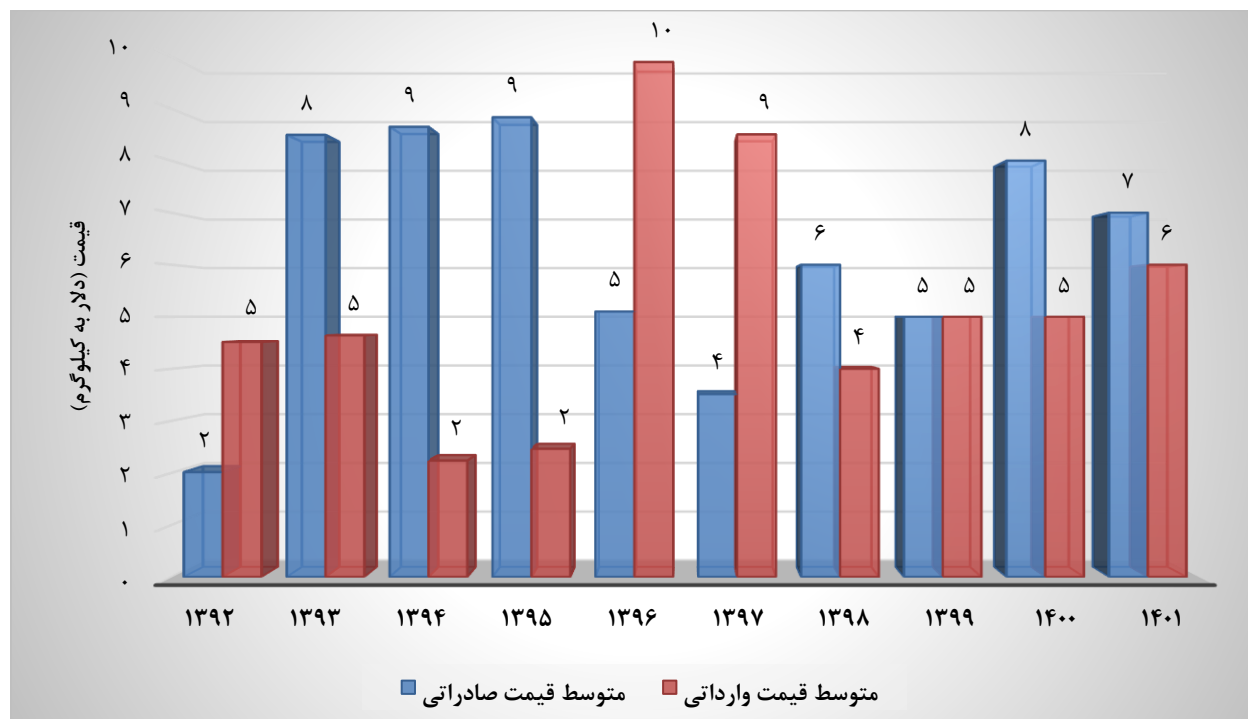
نمودار شماره ۴۴- روند مبادلات برون مرزی استان کرمان با ترکیه طی سال های ۱۳۹۲ تا ۱۴۰۱

منبع: گمرک ج.ا.ایران

نمودار شماره ۴۵- متوسط قیمت یک کیلو کالای مبادله شده بین استان کرمان و ترکیه طی سال های ۱۳۹۲-۱۴۰۱

منبع: گمرک ج.ا.ایران

جدول شماره ۲۶ - اقلام صادراتی استان کرمان به ترکیه در سال ۱۴۰۰

ردیف	شرح کالای صادراتی	ارزش دلاری
۱	مس و مصنوعات از مس	۲۳۵,۴۲۷,۳۴۸
۲	پسته تازه و خشک کرده	۲۲,۷۲۴,۲۶۰
۳	چدن، آهن و فولاد	۱۴,۷۹۹,۳۴۶
۴	مواد پلاستیکی و اشیاء ساخته شده از این مواد	۲,۶۲۲,۶۹۷
۵	محصولات شیمیایی غیرآلی، ترکیبات آلی یا غیرآلی فلزات گرانبها،...	۲,۳۴۱,۶۱۴
۶	عصاره های دباغی یا رنگرزی، تانن ها و مشتقات آن ها، مواد...	۱,۴۵۵,۹۹۶
۷	الیاف سنتتیک یا مصنوعی غیریکسره (Man-Made Staple)	۱۷۲,۸۱۱
۸	خرما تازه و خشک کرده	۲۹,۶۷۱
۹	رشته های مصنوعی (Man-Made Filaments)، نوار...	۱۸,۰۹۳
۱۰	کاغذ و مقوا، اشیاء ساخته شده از خمیر کاغذ، از کاغذ یا از مقوا	۱۰,۲۰۷

منبع: گمرک ج.ا.ایران

جدول شماره ۲۷ - اقلام وارداتی استان کرمان از ترکیه در سال ۱۴۰۰

ردیف	شرح کالای وارداتی	ارزش دلاری
۱	راکتورهای هسته ای، دیگ های بخار و آبگرم، ماشین آلات و وسایل مکانیکی، اجزا و قطعات آن ها	۴,۷۸۴,۷۳۳
۲	الیاف سنتتیک یا مصنوعی غیریکسره (Man-Made Staple)	۸۸۰,۰۱۰
۳	محصولات سرامیکی	۵۸۸,۰۵۲
۴	روغن های اسانسی و شبه رزین ها (رزینوئیدها)، محصولات...	۴۹۲,۷۴۰
۵	مس و مصنوعات از مس	۳۸۹,۹۲۴
۶	انگم ها، صمغ ها، رزین ها و سایر شیره ها و عصاره نباتی	۳۸۹,۶۷۵
۷	ماشین آلات و دستگاه های برقی و اجزا و قطعات آن ها، دستگاه های ضبط و پخش صوت، دستگاه های ضبط و پخش صوت و تصویر تلویزیونی...	۱۵۷,۶۲۸
۸	عصاره های دباغی یا رنگرزی، تانن ها و مشتقات آن ها، مواد...	۱۳۴,۶۲۴
۹	رشته های مصنوعی (Man-Made Filaments)، نوار...	۸۴,۸۷۳
۱۰	فرآورده های خوراکی گوناگون	۷۰,۴۷۸
۱۱	محصولات شیمیایی آلی	۶۵,۵۶۷
۱۲	کائوچو و اشیا ساخته شده از کائوچو	۱۹,۷۴۸
۱۳	محصولات گوناگون صنایع شیمیایی	۱۴,۲۷۷

منبع: گمرک ج.ا.ایران

جدول شماره ۲۸ - اقلام صادراتی استان کرمان به ترکیه در سال ۱۴۰۱

ردیف	شرح کالای صادراتی	ارزش دلاری
۱	مس و مصنوعات از مس	۱۶۳,۰۲۲,۹۹۳
۲	چدن، آهن و فولاد	۱۳,۶۱۳,۷۱۶
۳	پسته تازه و خشک کرده	۵,۹۹۳,۴۰۱
۴	مواد پلاستیکی و اشیا ساخته شده از این مواد	۵,۱۱۳,۲۱۵
۵	محصولات شیمیایی غیرآلی، ترکیبات آلی یا غیرآلی فلزات گرانبها...	۲,۲۴۳,۸۱۸
۶	الیاف سنتتیک یا مصنوعی غیریکسره (Man-Made Staple)	۲۹۹,۵۱۶
۷	خرما تازه و خشک کرده	۲۷۶,۹۹۹
۸	عصاره های دباغی یا رنگرزی، تانن ها و مشتقات آن ها، مواد...	۲۱۹,۶۲۴
۹	فرش و سایر کفیپوش ها از مواد نسجی	۱۲۴,۱۸۲
۱۰	راکتورهای هسته ای، دیگ های بخار و آبگرم، ماشین آلات و وسایل مکانیکی، اجزا و قطعات آن ها	۸۰,۶۸۶

۵۱,۸۸۶	محصولات سرامیکی	۱۱
۳۶,۰۳۷	مواد قابل بافت، سایر محصولات نباتی	۱۲
۱۸,۶۹۷	سایر میوه های خوراکی، پوست مرکبات یا پوست خربزه و همانند، به جز پسته و خرما	۱۳
۱۲,۴۲۱	نمک، گوگرد، خاک و سنگ، گچ، آهک و سیمان	۱۴
۱۲,۱۹۰	فرآورده ها از سبزیجات، میوه ها یا از سایر اجزا نباتات	۱۵
۱۰,۸۰۰	انگم ها، صمغ ها، رزین ها و سایر شیره ها و عصاره نباتی	۱۶

منبع: گمرک ج.ا.ایران

جدول شماره ۲۹ - اقلام وارداتی استان کرمان از ترکیه در سال ۱۴۰۱

ردیف	شرح کالای وارداتی	ارزش دلاری
۱	راکتورهای هسته ای، دیگ های بخار و آبگرم، ماشین آلات و وسایل مکانیکی، اجزا و قطعات آن ها	۳,۹۱۶,۶۴۱
۲	الیاف سنتتیک یا مصنوعی غیریکسره (Man-Made Staple)	۷۳۵,۷۲۳
۳	انگم ها، صمغ ها، رزین ها و سایر شیره ها و عصاره نباتی	۲۹۰,۵۳۷
۴	ماشین آلات و دستگاه های برقی و اجزا و قطعات آن ها، دستگاه های ضبط و پخش صوت، دستگاه های ضبط و پخش صوت و تصویر تلویزیونی...	۲۳۹,۷۸۰
۵	فرآورده های خوراکی گوناگون	۱۹۹,۰۱۵
۶	روغن های اسانسی و شبه رزین ها (رزینوئیدها)، محصولات...	۱۹۰,۲۱۲
۷	مس و مصنوعات از مس	۱۳۹,۷۹۸
۸	کائوچو و اشیا ساخته شده از کائوچو	۱۳۴,۹۰۰
۹	مواد پلاستیکی و اشیا ساخته شده از این مواد	۵۸,۳۴۴
۱۰	وسایل نقلیه زمینی غیر از نواقل روی خط راه آهن یا تراموای، و...	۵۳,۴۸۶
۱۱	قند، شکر و شیرینی	۴۰,۰۹۶
۱۲	محصولات شیمیایی آلی	۲۰,۶۶۵

منبع: گمرک ج.ا.ایران

جدول شماره ۳۰ - اقلام صادراتی استان کرمان به ترکیه در ۶ ماهه نخست سال ۱۴۰۲

ردیف	شرح کالای صادراتی	ارزش دلاری
۱	مس و مصنوعات از مس	۱۰,۸۲۳,۲۱۶
۲	چدن، آهن و فولاد	۳,۴۹۲,۶۶۱
۳	مواد پلاستیکی و اشیاء ساخته شده از این مواد	۲,۳۹۷,۰۶۱
۴	محصولات شیمیایی غیرآلی، ترکیبات آلی یا غیرآلی فلزات گرانبها...	۱,۶۰۸,۴۳۴
۵	پسته تازه و خشک کرده	۹۷۲,۹۵۷
۶	عصاره های دباغی یا رنگرزی، تانن ها و مشتقات آن ها، مواد...	۲۵۷,۷۴۳
۷	فرش و سایر کفپوش ها از مواد نسجی	۹۶,۸۹۱
۸	الیاف سنتتیک یا مصنوعی غیریکسره (Man-Made Staple)	۸۵,۸۷۱
۹	خرما تازه و خشک کرده	۵۲,۰۴۰
۱۰	انگم ها، صمغ ها، رزین ها و سایر شیره ها و عصاره نباتی	۳۰,۵۵۶
۱۱	راکتورهای هسته ای، دیگ های بخار و آبگرم، ماشین آلات و وسایل مکانیکی، اجزا و قطعات آن ها	۲۵,۹۱۶

منبع: گمرک ج.ا.ایران

جدول شماره ۳۱ - اقلام وارداتی استان کرمان از ترکیه در ۶ ماهه نخست سال ۱۴۰۲

ردیف	شرح کالای وارداتی	ارزش دلاری
۱	الیاف سنتتیک یا مصنوعی غیریکسره (Man-Made Staple)	۵,۱۰۰,۰۴۸
۲	راکتورهای هسته ای، دیگ های بخار و آبگرم، ماشین آلات و وسایل مکانیکی، اجزا و قطعات آن ها	۴,۱۴۵,۷۹۵
۳	ماشین آلات و دستگاه های برقی و اجزا و قطعات آن ها، دستگاه های ضبط و پخش صوت، دستگاه های ضبط و پخش صوت و تصویر تلویزیونی...	۹۶۲,۱۳۸
۴	وسایل نقلیه زمینی غیر از نواقل روی خط راه آهن یا تراموای، و...	۳۲۵,۱۰۹
۵	روغن های اسانسی و شبه رزین ها (رزینوئیدها)، محصولات...	۱۶۲,۰۶۰
۶	کائوچو و اشیاء ساخته شده از کائوچو	۷۷,۷۸۵
۷	رشته های مصنوعی (Man-Made Filaments)، نوار...	۶۸,۵۸۳

منبع: گمرک ج.ا.ایران